

WESTERN
DEVELOPMENT
COMMISSION

Tuarascáil Bhliantúil 2019

Ag tacú le pobail chun fás, ag déanamh
infheistíocht i ngnólachtaí de réir a méide,
agus ag pleanáil le haghaidh fhorbairt
Réigiún an Iarthair amach anseo.

Clár Ábhar

Brollach leis an gCathaoirleach	3
Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh	5
Ár Misean	7
Ár bhFís	9
‘Oibriú Níos Cliste, Maireachtáil Níos Fearr’ Straitéis 2019–2024	10
Struchtúr CFI	11
Colún Straitéiseach 1 Cur chun Cinn Réigiúnach	14
Colún Straitéiseach 2 Ceannaireacht Réigiúnach	15
Colún Straitéiseach 2 Ceannaireacht Réigiúnach	25
Colún Straitéiseach 3 Fiontraíocht Inbhuanaithe	27
Príomhchumasóirí chun Ár Straitéis a Sholáthar: Seirbhísí Corparáideacha	29
Ráitis Airgeadais Iniúchta don bhliain dar críoch An 31 Nollaig 2019	35

Brollach leis an gCathaoirleach

Tugadh cuntas in 2018 nuair a bhí Tionscadal Éireann 2040 á sheoladh ar phlean an Rialtais d'fhorbairt fhadtéarmach na tíre agus bunaíodh an tosaíocht straitéiseach ann chun cothromaíocht níos éifeachtaí a bhaint amach i dtaobh an bhorrtha idir réigiúin na hÉireann. Is laistigh den chomhthéacs seo gur lean CFI le haghaidh a thabhairt ar a mhisean i dtaobh fhorbairt gheilleagrach agus shóisialta an réigiúin. Lean Bord CFI le béim shuntasach a leagan ar cheannaireacht agus ar rialachas agus ar POF a cheapadh go buan, chomh maith le béim a leagan ar phleanáil straitéiseach agus ar bhainistíocht riosca. Chuir CFI tús le rannpháirtíocht shuntasach le páirtithe leasmhara mar chuid dá phróiseas pleanála straitéisí, agus d'eascair ár ndrúachtphlean straitéiseach don tréimhse 2019-2024 as. Aithnítear na téamaí straitéiseacha seo a leanas sa drúachtphlean –

Cur Chun Cinn Réigiúnach, Ceannaireacht Réigiúnach agus Fiontraíocht Inbhuanaithe a bheidh mar bhonn lenár gcinntí a dhíriú ar phríomhthionscadail réigiúnacha ar bhealach soiléir ag a mbeidh tionchar leanúnach ar fhorbairt shóisialta agus gheilleagrach.

Tá fianaise le fáil ar thionchar CFI in 2019 sa rath a bhí ar Chiste Infheistíochta an Iarthair, an léargas réigiúnach a thug an fhoireann beartas, agus roinnt tionscadail forbartha réigiúnacha a chur i bhfeidhm. Príomh-bhuaicphointí d'fhoireann Infheistíochta CFI i mbliana é rannpháirtíocht ghníomhach i dtrí chlár Luathaithe Réigiúnacha, an phunann dhuaisbhuaiteach chuideachtaí agus na sárthorthaí infheistíochta. Lean an fhoireann forbartha réigiúnach le hacmhainn agus le cumas sa réigiún a fhorbairt ar bhealach comhtháite, leis an tionscadal Creative Momentum a thabhairt chun críche, ardán nua a fhorbairt d'obair chruthaitheach sa réigiún agus an tionscadal GREBE, a bhí i measc aschur eile, mar bhonn le comharchumann fuinnimh a bhunú i gContae Mhaigh Eo. Maigh Eo.

Brollach leis an gCathaoirleach

Chomh maith leis sin, tá CFI ceannródaíoch i dtaobh tionscadail nua agus iad ag oibriú i ndlúthchomhar le gníomhaireachtaí eile – ar an Uirlis Tallainne Réigiúnaí, an diaspóra a chur ar an eolas ar dheiseanna sa réigiún, Mol Domhanda na Foghlama Digití, atá á mhaoiniú tríd an gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe (CAFT) agus Conair Gheilleagrach an Atlantaigh (CGA). I rith 2018, rinne an fhoireann beartas aighneachtaí suntasacha maidir le próiseas comhairliúcháin na Straitéisí Spásúlachta agus Geilleagracha Réigiúnacha (SSGRanna) mar aon le sraith de phróifílí agus d'fhísghrafaicí earnála réigiúnacha.

Léiríonn na héachtaí seo acmhainn agus cumas uathúil CFI i bhforbairt réigiúnach. Is mian liom aitheantas a thabhairt d'obair dhian agus díograis na foirne ar fad as an méid atá bainte amach acu i rith na bliana, agus an obair atá déanta chun CFI a ullmhú le haghaidh tuilleadh forbartha amach anseo. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis na baill Bhoird as an obair atá déanta acu ar an mBord agus ar roinnt fochoistí i rith na bliana. Chomh maith leis sin, is mian liom aitheantas a thabhairt don Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail as an tacaíocht a thug siad le cabhrú le CFI agus leis an réigiún seo a lánchumas a bhaint amach.

An Dr Deirdre Garvey

Cathaoirleach

Coimisiún Forbartha an Iarthair

Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh

Leagtar amach sa straitéis 'Oibriú Níos Cliste, Maireachtáil Níos Fearr', a d'fhoilsigh Coimisiún Forbartha an Iarthair i rith 2019, an treoirphlean don eagraíocht do na cúig bliana amach romhainn. Tá an straitéis bunaithe ar thrí ghné, Cur Chun Cinn Réigiúnach, Ceannaireacht Réigiúnach agus Fiontraíocht Inbhuanaithe, a léiríonn spriocanna straitéiseacha na heagraíochta sa ghearrthéarma, sa mheántéarma agus san fhadtéarma. Tugtar cuntas sa tuarascáil bhliantúil seo ar an dul chun cinn a rinneadh i rith 2019 agus ar na príomhlimistéir a ndíreofar orthu don bhliain amach romhainn.

Tháinig borradh suntasach ar infheistíocht CFI in 2019. Is ionann luach an chiste anois agus €72.7 milliún, agus tá iarmhéid €45 milliún ar fáil le haghaidh infheistíochta agus iasachtú. Ceadaíodh luach €6.9 milliún d'infheistíocht agus d'iasachtú i measc 44 gnólacht agus tionscadal i rith na bliana. Foilsíodh 38 tuarascáil bheartais, anailís ar limistéar Saothair ina measc ar 26 bail inár réigiún, an chéad uair a rinneadh anailís ghráinneach den saghas sin. Rinne CFI tionscadail náisiúnta a stiúradh, nó bhí sé ina chomhpháirtí i dtionscadail náisiúnta ar luach €3.5 milliún in 2019, agus ba chomhpháirtí náisiúnta é i 6 thionscadal AE. Díríodh go príomha ar Chonair Gheilleagrach an Atlantaigh, faoi mar a leagtar amach i dTionscadal Éireann 2040. Gníomhaireacht chomhordaithe é CFI don tionscnamh Rialtais seo, a bhfuil de chuspóir aige réigiún scála a fhorbairt i rith na chéad 20 bliain eile amach romhainn.

Chuir CFI fáilte roimh athrú suntasach i gcaitheamh 2019. Cuirfidh ár láithreacha nua oifige i Sligeach agus Gaillimh, agus ár dtiomantas do chianoibriú ar ár gcumas leanúint de bheith gníomhach agus curtha ar an eolas agus a bheith in ann freagairt do riachtanais réigiúnacha gan stró. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe in CFI a chuir fáilte roimh na hathruithe seo, agus fáilte a chur roimh chomhghleacaithe nua a thosaigh ag oibriú leis an eagraíocht le bliain anuas.

Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh

Díríodh go príomha i rith na bliana ar struchtúir inmheánacha a athbhreithniú agus a fheabhsú chun an straitéis a sholáthar. D'eascair clár pleanáilte athnuachana don bhliain 2020 as an athbhreithniú a rinneadh ar chórais faisnéise, ach go háirithe. Cuirfidh seo ar chumas CFI oibriú níos éifeachtaí i measc láithreacha iolracha agus tomhas agus measúnú níos fearr a dhéanamh ar thionchar réigiúnach ár n-oibre.

Ba bhliain an-ghnóthach, ach an-táirgiúil, é 2019. Rinne mo chomhghleacaithe in CFI an dul chun cinn seo a stiúradh, a bhuíochas lena dtiomantas iomlán don réigiún agus dá fhorbairt. Sholáthair Bord CFI tacaíocht gan staonadh, faoi shár-stiúir an Dr Deirdre Garvey mar Chathaoirleach, agus táim an-bhuíoch de sin.

Ní ghníomhaíonn CFI leis féin, agus táthar an-bhuíoch de thacaíocht na bpáirtithe leasmhara réigiúnacha agus náisiúnta, idir poiblí agus phríobháideach, agus de thacaíocht leanúnach na Roinne Forbartha Tuaithe agus Pobail, ach go háirithe. Táim ag tnúth le leanúint ag oibriú le gach duine i dtreo forbairt chothrom inbhuanaithe réigiúnach a bhaint amach.

Tomás Ó Síocháin

Príomhfheidhmeannach

Coimisiún Forbartha an Iarthair

Ár Misean

Forbairt gheilleagrach agus
shóisialta sa réigiún a chothú
agus a chur chun cinn.

Leagtar sainordú soiléir agus fadréimseach don eagraíocht amach san Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998. Cuimsítear sa sainordú freisin tacú le gnó, frontair shóisialta agus tionscadail a bhfuil mar aidhm acu forbairt gheilleagrach agus shóisialta a spreagadh i Réigiún an Iarthair.

Foráiltear ann go gcomhoibríonn CFI le, agus go gcomhordaíonn sé comhlachtaí náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla stáit agus tionscnaimh bhonneagracha agus eile a chur chun cinn a thacóidh le gnó agus frontar sóisialta sa réigiún.

Foráiltear san Acht go dtéann CFI i gcomhairle leis an Aire Forbartha Tuaithe agus Pobail agus le hAirí eile an Rialtais maidir le haon cheist a bhaineann lena shainordú sa mhéid go mbaineann sé le Réigiún an Iarthair.

Foráiltear san Acht freisin go n-oibríonn CFI ciste infheistíochta lena chur ar a chumas forbairt gheilleagrach agus shóisialta an réigiúin a chur chun cinn.

Ár bhFís

Réigiún pobal beoga ceangailte atá iomaíoch go domhanda a fhorbairt a oibríonn ar bhealach níos cliste agus ina maireann daoine níos fearr

‘Oibriú Níos Cliste, Maireachtáil Níos Fearr’ Straitéis 2019–2024

Oibriú Níos Cliste

Príomhnithe iad nascacht agus inbhuanaitheacht a chuireann le dul chun cinn, agus tacaíonn siad le agus cruthaíonn siad gnó inbhuanaithe a thacaíonn le pobail ar fud Réigiún an Iarthair, ar bhealach a chosnaíonn ár dtimpeallacht uathúil.

Trí oibriú as lámh le daoine eile, tacóimid le agus cruthóimid deiseanna a bhaineann cothromaíocht amach idir riachtanais ár réigiúin, riachtanais na ndaoine inár réigiún, agus riachtanais thodhchaí ár réigiúin, agus cuirfimid le láidreachtaí earnála agus dúchasacha atá ann faoi láthair agus a thiocfaidh chun cinn amach anseo.

Ár bhFís

Oibriú go comhoibritheach chun ár réigiún a chur chun cinn ar leibhéal domhanda agus dícheall a dhéanamh na dúshláin ar leibhéal réigiúnach a mhaolú agus a sháru le pobail bheoga cheangailte a chinntiú.

Maireachtáil Níos Fearr

Cuirfimid Réigiún an Iarthair chun cinn mar réigiún atá iomaíoch go domhanda ina bhfuil sárchothromaíocht oibre is saoil.

Oibreoidimid chun éagothroime réigiúnach a mhaolú, laistigh den réigiún agus le réigiúin eile, agus glacfaimid ceannas maidir le cothromaíocht deiseanna oibre níos cliste agus comhionannas deiseanna agus teacht ar thacaíochtaí stáit do gach saoránach ar fud an réigiúin a sholáthar.

Aithnímid

In ainneoin athrú suntasach, agus leanúnach, sóisialta timpeallachta agus teicneolaíochta, cuirtear cothromaíocht Saoil is oibre agus deiseanna pearsanta agus gairmiúla chun dul chun cinn a dhéanamh, atá ar na cinn is fearr ar domhan, ar fáil i Réigiún Iarthar na hÉireann.

Struchtúr CFI

Comhlacht reachtúil is ea Coimisiún Forbartha an Iarthair (CFI) a bunaíodh faoi reacht i 1998 chun forbairt shóisialta agus gheilleagrach araon a chur chun cinn i Réigiún an Iarthair (ina gcuimsítear Contae Dhún na nGall, Liatroma, Shligigh, Mhaigh Eo, Ros Comáin, na Gaillimhe agus an Chláir).

Tá oibleagáid reachtúil air comhairle a chur ar an Rialtas ar shaincheistean a imríonn tionchar ar Réigiún an Iarthair agus beartas Rialtais a chur chun cinn atá dírithe ar chaighdeán shóisialta agus gheilleagrach sa réigiún a fheabhsú. Déanann sé bainistiú ar Chiste Infheistíochta CFI chun iasachtaí agus gnáthscair a sholáthar do ghnólachtaí agus pobail áitiúla i Réigiún an Iarthair.

Tá aon bhall déag ag an gCoimisiún a cheap an tAire Forbartha Tuaithe agus Pobail. Tá oifigí ag CFI i mBealach an Doirín, Contae Ros Comáin, ar Shráid an Droichid i Sligeach agus sa Chaisleán Nua i gCathair na Gaillimhe. Tá coibhéis lánaimseartha 24.6 ball foirne ag an eagraíocht (baill ar iasacht san áireamh). Eagraíocht iontaofa é Coimisiún Forbartha an Iarthair a bhfuil saineolas aige ar anailís beartais, forbairt réigiúnach agus bainistíocht cistí.

Struchtúr CFI

Bord 2019

Tugtar sonraí faoi bhallraíocht agus téarmaí oifige an Choimisiúin i dTábla 1 thíos:

Tagairt	Ainm	Ról	Dáta ceaptha	Dáta éagtha an téarma reatha
1	An Dr. Deirdre Garvey	Cathaoirleach	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
2	Gerry Finn	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
3	Ian Barrett	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
4	Micheál Frain	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
5	Henry McGarvey	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
6	Yvonne Shields	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
7	Auveen O'Neill	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
8	Professor Mary Corcoran	Gnáthbhall	August 2017	Lúnasa 2020
9	Christy Loftus	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
10	John Kelleher	Gnáthbhall	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020
11	Edmund Jennings	Gnáthbhall	Lúnasa 2018	Lúnasa 2021

An Réigiún

Tá Réigiún Iarthar na hÉireann suite feadh imeall tosaigh na hEorpa agus is ann atá an áilleacht fhisiciúil is áille sa tír. Réigiún codarsnachtaí atá ann, agus is ann atá mol domhanda teicneolaíochta leighis, saineolas aitheanta tionsclaíoch ar bhraiteoirí agus ar shoghluaisteacht agus geilleagar cruthaitheach a bhfuil borradh ag teacht air. Ghlac CFI le ról suntasach i mborradh geilleagrach an réigiúin, agus rinne sé €56.6 milliún a infheistiú in 187 FBM, micrithionscadal agus frontar sóisialta, a chruthaigh 2,500 post go díreach agus a ghin caiteachas bliantúil €24 milliún ar thaighde agus forbairt.

Bhí 54,410 frontar cláraithe in 2019 i Réigiún an Iarthair. Tá 17.4% de na frontair iomlána in Éirinn suite i Réigiún an Iarthair. Micrithionscadail iad a bhformhór (92.7%) i Réigiún an Iarthair i gcomparáid le 91.6% sa chuid eile den stát. Is i Ros Comáin (94.6%) agus Liatroim (94.4%) atá na méideanna is airde de mhicrithionscadail sa stát.

Réigiún tuaithe, den chuid is mó, atá i Réigiún an Iarthair, Dún na nGall, Sligeach, Liatroim, Maigh Eo, Ros Comáin, Gaillimh agus an Clár agus tá cuid de na codanna is iargúlta sa stát ann. Cónaíonn 64.7% den daonra lasmuigh de bhailte ina bhfuil 1,500 duine, ar a laghad, ina gcónaí, de réir shainmhíniú an POS a úsáid. Cónaíonn 80% de dhaoine i Réigiún an Iarthair lasmuigh de bhailte ina gcónaíonn 10,000 duine, de réir an tsainmhínithe in Éire 2040 [an Creat Pleanála Náisiúnta].

Colún Straitéiseach 1

Cur chun Cinn Réigiúnach

Cuirfimid Réigiún an Iarthair chun cinn, agus spreagfaimid daoine chun gnímh san obair a dhéanaimid.

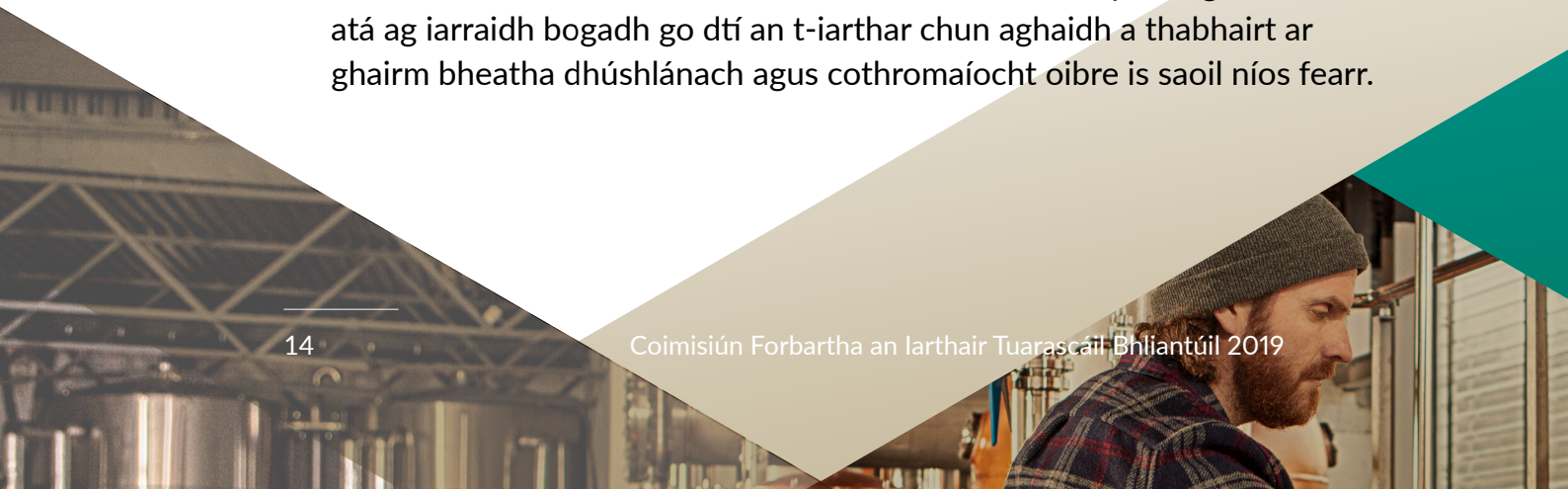
Dul chun Cinn in 2019

- Scéal an réigiúin a insint trí na meáin shóisialta agus feachtais ar líne.
- Líonra cumarsáide agus branda Chonair Gheilleagrach an Atlantaigh a fhorbairt.
- Caidreamh a fhorbairt leis na príomh-mheáin ar fud an réigiúin.
- Tacú le príomhimeachtaí in earnálacha atá ag teacht chun cinn.

Ag oibriú le daoine/eagraíochtaí eile, cuirfimid iad siúd atá ag cónaí nó ag oibriú sa réigiún álainn ina mairimid nó atá meallta ag caighdeán cáiliúil na beatha atá sa réigiún agus tacú leis na daoine siúd

An díriú don bhliain 2020 agus ina dhiaidh

- An uirlis tallainne a sheoladh – na scileanna agus na hoibrithe a bhailiú atá réidh chun bogadh go dtí an t-iarthar. R3
- Ár mbanc nua íomhánna a sheoladh – fiontraíocht i ngníomh i measc 10 gcontae. R3
- Láithreán gréasáin nua CFI a sheoladh. R3
- Príomhimeacht i Ráithe 4.
- Feachtas straitéiseach a sheoladh atá dírithe ar an diaspóra agus iad siúd atá ag iarraidh bogadh go dtí an t-iarthar chun aghaidh a thabhairt ar ghairm bheatha dhúshlánach agus cothromaíocht oibre is saoil níos fearr.

Colún Straitéiseach 2

Ceannaireacht Réigiúnach

Glacfaimid le ról ceannais i dtaobh eolas a chur ar fáil do bheartais agus cláir náisiúnta agus réigiúnacha agus iad a sholáthar, sa chás gur cuí

Dul chun Cinn in 2019

Is é CFI an ghníomhaireacht chomhordaithe do Thionscadal Chonair Gheilleagrach an Atlantaigh, príomhthionscnamh Éire 2040, a lorgaíonn an réigiún ó Dhún na nGall go Ciarraí a fhás go suntasach sna 20 bliain amach romhainn, forbairt réigiúnach níos cothroime a lorg, borradh geilleagrach a lorg chun tacú le borradh tuartha ar an daonra agus ar spásanna poiblí agus ar bhonneagar a chuireann le caighdeán na beatha atá ar fáil feadh Chósta an Atlantaigh.

Lorgaíonn Tionscadal Mhoil Fiontraíochta Chonair Gheilleagrach an Atlantaigh (CGA) €1 milliún líonra mol a chruthú ó Dhún na nGall go Ciarraí. Clár náisiúnta píolótach é an tionscadal seo, a rangóidh na háiseanna a chuireann moil fiontraíochta, spásanna comhoibre agus áiseanna eile ar fáil a fhreastalaíonn ar fhiontraithe, fostóirí agus fostaithe. Sainaithníodh breis agus 100 mol go dtí seo. Tá CGA ar cheann de thrí thionscadal thábhachtacha faoi stiúir CFI. Is ionann luach carnach an tionscadail seo agus tionscadail eile. Réigiúnacha Cheannaireachta; Digiwest agus an Mol Foghlama Oideachais i gCrois na Tulaí san áireamh agus €3.56 milliún, ar an iomlán.

Geilleagar Cruthaitheach

Cuimsíodh an méid seo a leanas sa tacaíocht a sholáthair CFI don earnáil seo agus sa cheannaireacht a rinne CFI ar an earnáil seo: Ceapadh CFI ina cheannaire le hÚdarás na Gaeltachta agus Oifigí Geilleagair Áitiúil maidir leis an Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta, Plean Fiontraíochta Réigiún an Iarthair, a bhfuil mar chuspóir straitéiseach aige an Geilleagar Cruthaitheach sa réigiún a fhás.

Chistigh Ciste Tháirgeoirí Closamhairc Réigiúnacha an Iarthair (WRAP) 6 tháirgeadh go dtí seo a ghin luach €9.6 milliún de chaiteachas díreach ar fud an réigiúin, a ghin toradh 11:1 ar an infheistíocht a rinneadh.

Próifíl Earnálacha Geilleagracha i Réigiún an Iarthair

D'fhoilsigh an fhoireann Anailíse Beartais 10 dtuarascáil ar Phróifílí Earnála Réigiúnacha a dhéanann anailís ar earnálacha geilleagracha ar leith i Réigiún an Iarthair agus a shainaithníonn príomh-shaincheistean beartais.

Scrúdaítear fostaíocht i ngach tuarascáil le himeacht ama agus de réir inscne, anuas ar fhéinfhostaíocht, i ngach earnáil i Réigiún an Iarthair, i gcontaetha agus i mbailte an Iarthair. Déantar anailís freisin ann ar líonta na bhfrontar i Réigiún agus contaetha an Iarthair. Bunaithe ar an anailís seo, sainaithnítear príomh-shaincheistean beartais. Tá dhá fhoilseachán ar gach earnáil ar fáil; tuairisc achomair agus tuarascáil iomlán.

- 53 postáil blog faoin mBeartas, 38 tuarascáil, 11 Léargas ó CFI, 11 aighneacht agus 3 ionchur Comhdhála

Rinneadh anailís ar limistéar saothair ar 26 baile inár réigiún. Cuirtear léargas ar fáil sna 26 limistéar níos lú seo ar na patrúin taistil chun na hoibre agus ar limistéir shaothair oibrithe a chónaíonn i lárionaid níos lú. Seo an chéad uair ar tugadh faoi anailís chomh mionsonraithe sin ar mhargadh saothair i dtaobh na lárionad níos lú ar fud Réigiún an Iarthair. Is féidir leis na sonraí agus na torthaí seo eolas a chur ar fáil d'fhorbairt gheilleagrach áitiúil agus réigiúnach agus cabhrú le tacú le beartais chuí le forbairt áitiúil agus réigiúnach optamach a chinntiú.

Tionscadail an AE – Acmhainn don Réigiún agus dá Pháirtithe Leasmhara

Leanann CFI leis an teacht is fearr a chur ar fáil do Réigiún an Iarthair ar thionscadail straitéiseacha chomhtháiteacha atá cistithe ag an AE a d'athraigh earnálacha dá bharr cosúil leis an ngeilleagar cruthaitheach, fuinneamh in-athnuaite, tacaíocht do FBM.

Ar an iomlán, thug CFI agus a chomhpháirtithe réigiúnacha faoi luach beagnach €13.5 milliún de chistiú gníomhach AE a sholáthair.

ReDirect

Gnólachtaí réigiúnacha a fhorbairt i margaí Bithmhaise atá ag teacht chun cinn

Tionscadal Interreg Iarthuaisceart na hEorpa é RE-DIRECT atá faoi stiúir Ollscoil Kassel sa Ghearmáin agus tá comhpháirtithe tionscadail aige i measc cúig náisiún éagsúla Eorpacha, Éire ina measc. Tá Cumann Bithfhuinnimh na hÉireann (IrBea) ag oibriú as lámh CFI. Tá mar chuspóir ag na tionscadail foinse dhúchasach de bithghualach nó de charbón gníomhachtaithe a dhéanamh de roinnt de na tríocha a ceathair milliún tonna de bithmhais iarmharach a chruthaítear gach bliain ar fud réigiúin an AE. Tá luach €5 milliún ar an tionscadal seo.

Bizmentors

Borradh Réigiúnach FBM a Chumasú

Trí Rochtain ar Mheantóireacht

Measúnaithe Oscailte

Bronnadh cistiú AE go rathúil ar CFI chun tionscadal tacaíochta FBM a fhorbairt agus triail phiólótach a bhaint as le comhpháirtithe ón bhFionlainn, an Íoslainn, Éire agus Tuaisceart Éireann. Tionscadal trasnáisiúnta trí bliana (2018-2021) é BizMentors International (BM) atá comhchistithe ag Clár Fhorimill Thuaidh agus Artach (FTA) AE Interreg agus tá buiséad iomlán thart ar €1.3 milliún aige.

Geilleagar Ciorclach Gorm (GCG) Oibriú chun gnólachtaí a fhás chun dul i ngleic le dramhaíl mhuirí phlaisteach

Tá CFI ag oibriú ar thionscnamh GCG atá cistithe ag an AE le comhpháirtithe idirnáisiúnta chun cur leis an rath a bhí ar thionscadal an Aigéin Chiorclaigh, a dhíríonn ar bhruscar muirí mar fhadhb thrasnáisiúnta. Glacann GCG leis an gcur chuige comhoibritheach trasteorann a dhíríonn ar na FB Manna ábhartha a aimsiú/a bhunú, a nuálú agus a chur chun cinn laistigh den réigiún a bhféadfaidís bheith mar chuid d'earnáil atá ag teacht chun cinn ar féidir léi plaistigh a chruthú ó Chomhábhair Athchúrsála Eangach lascaireachta ar bhealach inbhuanaithe.

Spot-lit

Cur chuige spreagúil i leith an earnáil turasóireachta liteartha a fhás

Tionscadal atá cistithe ag tionscadal cistithe an FTA (Buiséad: €1.9 milliún) a bhfuil de chuspóir aige an earnáil turasóireachta liteartha i réigiún an FTA a fhás, trí fheabhas a chur ar acmhainneacht san earnáil turasóireachta liteartha agus tacú le heagraíochtaí agus gnólachtaí beaga agus meánmhéide fás, comhoibriú agus lucht leanúna a spreagadh comhoibriú agus gníomhú níos fearr le chéile. An 2 Thionscadal Oibre is Mó atá ag CFI – Cumarsáid agus Tacaíocht a Thabhairt do FBManna.

Mar chuid de Thionscadal Spot-Lit, dhear agus d'fhorbair CFI Clár Tacaíochta Tionscadal Turasóireachta Liteartha cuimsitheach in 2019 a dhéanfaidh idirchaidreamh le agus a thacóidh le gnólachtaí chun a nGnó TL a fhorbairt.

Cuireadh sraith ceardlanna tosaigh ar bun ar fud an réigiúin inar ghlac 50 gnólacht páirt chun cabhrú leo a n-acmhainneacht gnó áitiúil i dtaobh turasóireacht liteartha a fhorbairt. I ndiaidh na gceardlann tosaigh, roghnaíodh 5 ghnólacht trí phróiseas iomaíoch chun páirt a ghlacadh sa chlár tacaíochta gnó a mhair bliain. I measc na dtacaíochtaí, beidh tacaíochtaí boga, comhairle meantóireachta, seisiúin forbartha táirgí/seirbhísí, Tacaíochtaí Caidrimh Phoiblí agus ciste Nuálaíochta a mhéid le €10,00 in aghaidh an ghnólachta.

Extra SME Tacú le dálaí le haghaidh borrrtha sa gheilleagar Gorm

Tríd an obair a rinne sé i dtionscadal AE EXTRA-SMES, tá CFI ag díriú ar bhorradh laistigh den gheilleagar muirí, trí fheabhas a chur ar ionstraimí beartais a chur i bhfeidhm sna réigiúin rannpháirteacha, trí phróisis agus nósanna imeachta riaracháin níos simplí agus feabhsaithe a chur chun cinn. Tá súil leis go gcuirfidh seo ar chumas FBManna fairsingiú a dhéanamh i margaí réigiúnacha, náisiúnta agus idirnáisiúnta chun a dtáirgí a chur chun cinn, agus, ag an am céanna, tabhairt faoi phróisis nuálaíochta, a chuirfidh cruthú post chun cinn.

Thionóil CFI 60 páirtí leasmhar in 2019 in imeacht 2 lá i Sligeach chun plé a dhéanamh ar agus dearchthaí a roinnt faoi conas is fearr aghaidh a thabhairt ar bhorradh trí chuir chuige shimplithe i leith Dobharshaothrú. D'eascair cáipéis achomair as seo a scaipeadh ar chomhpháirtithe náisiúnta agus idirnáisiúnta. Beartaítear in 2020 chun leanúint leis an bplé ar conas is féidir aghaidh a thabhairt ar bhorradh na hearnála laistigh de réigiún an Iarthair.

LECo

Pobail Fuinnimh Áitiúil inár réigiún

Tionscadal 3 bliana ar luach €1.95 milliún é LECo a chistítear trí chlár an FTA, a bhfuil mar chuspóir aige comhthaithí, comheolas agus comh-shaineolas na gcomhpháirtithe tionscadail a thabhairt le chéile agus dálaí a sholáthar inar féidir Pobail Fuinnimh Áitiúil a sholáthraíonn dóthain fuinnimh dóibh féin. Is é an sprioc leas a bhaint as teicneolaíochtaí nuálacha nua agus acmhainní nádúrtha atá ar fáil go háitiúil, agus feachtas a mhúscailt ar éifeachtúlacht fuinnimh agus féidearthachtaí chun fuinneamh in-athnuaite a úsáid.

Tá an cur chuige bunaithe ar shamhail an gheilleagair thimthrialla áitiúil. Sa tionscadal, cruthófar Pobail Fuinnimh Áitiúil, a chruthóidh éifeachtaí sineirgeacha don gheilleagar áitiúil agus do chomhtháthú sóisialta.

Na Rudaí ba Mhó ar baineadh Rath amach iontu in 2019

- Críochnaíodh an t-ardán oiliúna ar líne: www.localenergycommunities.net.
- Críochnaíodh comhdháil fuinnimh faoi úinéireacht an phobail i mBaile Átha an Rí: D'fhreastail slua mór 150 duine ar an imeacht agus d'fhéach 30 duine air ar líne freisin mar gheall go ndearnadh an t-imeacht a bheoshruthú.
- Oiliúint EnergyPLAN curtha i gcrích.
- Críochnaíodh trí staidéar indéantachta fuinneamh pobail do na pobail i Maothail, Lios Dúin Bhearna agus Tuar Mhic Éadaigh.

Colún Straitéiseach 2

Ceannaireacht Réigiúnach

Oibreoimid go comhoibritheach le príomhpháirtithe leasmhara chun réigiún atá iomaíoch go domhanda a fhorbairt

An díriú don bhliain 2019 agus ina dhiaidh

- Líonra 114 mol fiontraíochta agus inneall coiteann áirithinte
- Tascfhórsa Cianoibre. D'fhoilsigh an Rialtas tuarascáil in 2019 dar teideal 'Cianoibriú in Éirinn', mar chuid den tionscnamh Future Jobs Ireland. Chuir CFI ionchur nach beag ar fáil don tuarascáil seo agus beartaíonn siad cur leis an tuarascáil seo trí Thascfhórsa Cianoibre a thionól. Scrúdóidh an Grúpa seo saincheisteanna, dúshláin agus deiseanna sa chianoibriú atá á dhéanamh go forleathan in Éirinn, go háirithe i gcomhthéacs borradh cothrom réigiúnach. Beartaítear go scrúdaíonn sainghrúpa cianoibriú.
- 4 Mhol Digiwest. D'éirigh le CFI in 2019 lena iarratas ar chistiú RRDF chun 4 mhol oibre digití tuaithe 'Digiwest' a sholáthar. Tá na moil seo lonnaithe ag Ionad Fiontar The BASE, Srath an Urláir, Contae Dhún na nGall, 'An Chroí' in Ionad Fiontar Shligigh Theas, Tobar an Choire, Contae Shligigh, Tuilsce, Contae Ros Comáin, Teach Cúirte Bhéal Átha na Múice, Contae Mhaigh Eo.
- Aistriú chuig Geilleagar Ísealcharbóin: Staidreamh Scóipe ar Cheantair Thuaithe. Scóipeáil tosaigh é seo ar na saincheisteanna a dhéanann difear do chónaitheoirí i Réigiún an Iarthair san aistriú chuig sochaí ísealcharbóin. Díritear ar na trí ghné d'úsáid fuinnimh a mbaineann impleachtaí suntasacha aeráide leo:
 - Éifeachtúlacht teasa agus fuinnimh sa timpeallacht thógtha
 - Iompar
 - Leictreachas (idir sholáthar agus éileamh).

Ceannaireacht Réigiúnach

Scrúdaítear sa staidéar saincheistean a bhaineann le gach ceann díobh seo i measc cónaitheoirí tuaithe, agus caitear súil ar na sonraí bonnlíne, na hathruithe is gá a dhéanamh agus na deiseanna is féidir a thapú.

Plean 10 mbliana don Gheilleagar Cruthaitheach

Thug CFI tacaíocht mhór don earnáil tionscal cruthaitheach a fhás agus a fhorbairt sa réigiún le breis agus deich mbliana anuas. Tá méadú de bhreis ar €200 milliún tagtha ar luach na hearnála. Díreofar in 2020 ar an taighde reatha go léir a thabhairt le chéile ar an nGeilleagar Cruthaitheach agus tús a chur leis an obair chun plean 10 mbliana a fhorbairt don tréimhse deich mbliana amach romhainn a fhad le 2030.

Colún Straitéiseach 3

Fiontraíocht Inbhuanaithe

Ciste Infheistíochta an Iarthair:
Rachaimid i ngleic le bearnaí cistithe
i Réigiún an Iarthair trí chaipiteal
riosca a sholáthar do FBManna nua
agus atá ag fairsingiú trínár gCiste
Infheistíochta Gnó.

Dul chun Cinn in 2019

- Luach portfóilió beagnach €73 milliún sa Chiste Infheistíochta atá tógtha ar
- Bun-státciste €32 milliún trí straitéis infheistíochta Evergreen CFI Luach €6.9 milliún d'infheistíocht agus d'iasachtú faofa i measc 44 gnólacht/tionscadal
- €3.4 milliún faofa do FBManna agus Micrithionscadail
- €0.5 milliún d'infheistíochtaí faofa faoi Chiste WRAP
- €3.0 milliún faofa d'Fhiontair Phobail agus Shóisialta Cúlchistí airgid thirim €45 milliún ar fáil d'infheistíocht

Fiontraíocht Inbhuanaithe

Fiontar Sóisialta: Tacóimid leis an mBeartas Náisiúnta ar Fhiontraíocht Shóisialta a chur i bhfeidhm agus leanfaimid le hiasachtú agus infheistíocht a dhéanamh i bhfiontar sóisialta i Réigiún an Iarthair

Earnálacha atá ag Teacht chun Cinn: Déanfaimid earnálacha atá ag teacht chun cinn a anailísiú, a shainaithint agus tacú leo a fhorbróidh buntáiste inbhuanaithe iomaíoch don réigiún san fhadtéarma

Díriú don bhliain 2020 agus ina dhiaidh

- Leanfar ag tacú le FBManna, Micrithionscadail agus Fiontair Phobail/Shóisialta i
- Réigiún an Iarthair trí chaipiteal riosca a sholáthar ó Chiste Infheistíochta an Iarthair Píblíne réigiúnach d'infheistíocht agus iasachtú leanúnach a fhorbairt
- Plean 20 bliain do bhorradh agus infheistíocht i bpríomhearnálacha Slí Chliste an Atlantaigh Chliste a fhorbairt
- Leanúint le portfóilió d'iasachtú Fiontraíochta Sóisialta a fhorbairt

Príomhchumasóirí chun Ár Straitéis a Sholáthar: Seirbhísí Corparáideacha

Acmhainní: Déanfaimid ár n-acmhainní agus ár gcumas eagraíochta a ailíniú chun ár dtéamaí straitéiseacha a sholáthar ar an mbealach is fearr.

Rialachas: Déanfaimid ár ngníomhaíochtaí, rannpháirtíocht agus for-rochtain a ailíniú chun gníomhú mar eagraíocht amháin chun níos mó a bhaint amach, agus tionchar níos mó a imirt.

Dul chun Cinn in 2019

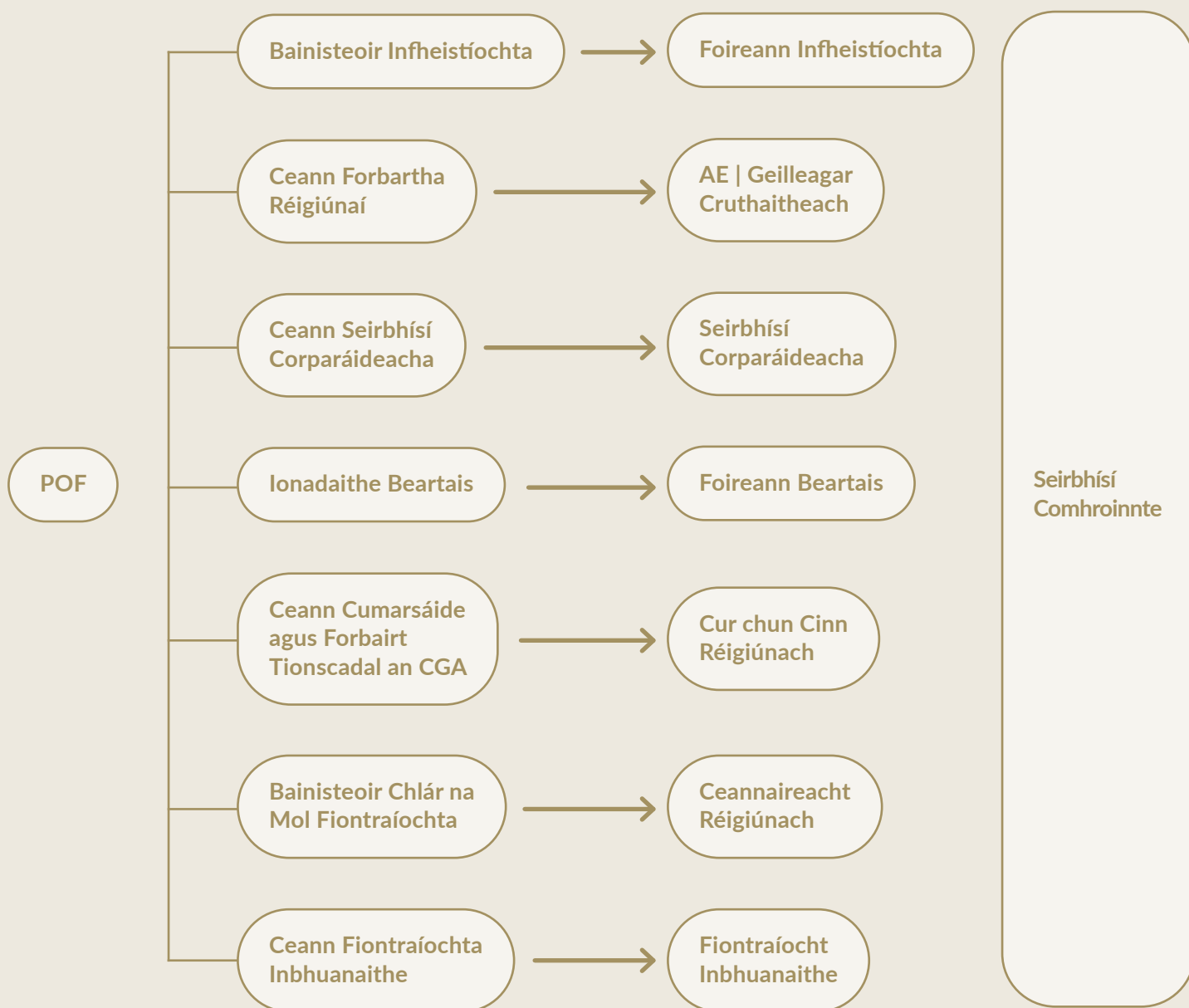
- Sármhaitheas i rialachas corparáideach a sholáthraíonn oscailteacht agus trédhearcacht
- Comhlíonadh rialála agus luach ar airgead a chinntiú
- Athbhreithniú ar ailtireacht chóras
- Athbhreithniú ar rialachas
- Lámhleabhar Nuashonraithe Fostaí chun gach beartas a thabhairt le chéile

Díriú don bhliain 2020 agus ina dhiaidh

- Córais a chur i bhfeidhm agus a ailíniú
- Beartas Cianoibre nua agus obair chomhtháiteach i measc láithreacha iolracha
- Athbhreithniú déanta ar Rialachas
- Bord nua a cheapadh 2020-2023
- Creat Bainistíochta Tionscadal a chur i bhfeidhm

Méadóimid ár n-infheictheacht agus ár bpróifíl lena chinntiú go ndéanaimid ionadaíocht do, agus go ndéanaimid idirchaidreamh le páirtithe leasmhara i ngach cuid dár réigiún

Struchtúr Eagraíochta

Rialachas Corparáideach

Ar aon dul le croíluachanna CFI, tá an eagraíocht meáite ar ghníomhú le hionracas, iomláine agus neamhchlaonadh chun freastal ar an bpobal, nó ar an úsáid a bhaintear as acmhainní stáit agus as oibriú ar mhaithe le leas an phobail.

Rinneadh comhaontú ar Chomhaontú Maoirseachta in 2019 idir CFI agus an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail. Tugadh cuntas sa cháipéis ar leibhéal seirbhíse a ndearnadh comhaontú air a sholáthrófar do CFI. Tugadh cuntas freisin ar riachtanais atá le sásamh ag CFI maidir le feabhsúcháin leanúnacha a sholáthar ar neamhéifeachtúlacht agus éifeachtacht agus comhlíonadh riachtanas ábhartha an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) ag CFI.

Sheol CFI an Straitéis Oibriú Níos Cliste, Maireachtáil Níos Fearr 2019-2024 in Aibreán 2019 a dhíríonn ar réigiúin larthar na hÉireann a fhás agus a fhorbairt trí infheistiú i dteicneolaíocht, moil oibre digití a cheangal, agus caighdeán na beatha is fearr a sholáthraítear i Réigiún an Iarthair a chur chun cinn.

Baill an Choimisiúin agus forbairtí

Tá 11 bhall boird ag an gCoimisiún agus chríochnaigh gach ball suirbhé féinmheasúnaithe maidir le 2019 agus sainaithníodh roinnt gníomhartha agus rachfar i ngleic leo mar chuid d'obair an Choimisiúin in 2020.

Athbhreithniú ar acmhainn eagraíochta agus airgeadais

Lean CFI leis na hacmhainní agus na struchtúir chuí a chur i bhfeidhm a theastaíonn chun an sainchúram reachtúil a chur i bhfeidhm agus a chuspóirí straitéiseacha a bhaint amach i rith 2019.

Bhí 25 ball foirne ag CFI ag deireadh 2019, is ionann sin agus coibhéis lánaimseartha (CLA) 24.6 ball foirne (ball foirne amháin a bhí ar iasacht san áireamh).

Seirbhís do Pháirtithe Leasmhara

Tá CFI tiomanta do sheirbhís ghairmiúil, éifeachtúil agus chúirtéiseach a sholáthar dá chustaiméirí de réir Chairt Chustaiméirí CFI agus Phrionsabail na Seirbhíse Ardchaighdeáin do Chustaiméirí. Tá cóip de Ráiteas Custaiméirí CFI ar fáil ag <https://westerndevelopment.ie/about/governance/customer-services/>

D'fhoilsigh CFI a Phlean Gníomhaíochta Custaiméirí agus a Chairt Chustaiméirí in 2019 agus ní bhfuarthas aon ghearáin ó chustaiméirí in 2019.

Ceisteanna Parlaiminteacha

Fuair CFI 12 Cheist Pharlaiminte i rith 2019, ceisteanna ina measc a bhaineann le caiteachas, cistiú tionscadail agus stádas oibríochtaí CFI.

Soláthar

Rinne CFI Beartais agus Nósanna Imeachta Soláthair a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm agus cuireadh an oiliúint chuí ar an bhfoireann go léir. Ina theannta sin chuir CFI Plean Corparáideach Soláthair i bhfeidhm ina leagtar amach na cuspóirí soláthair don eagraíocht. D'éirigh leis an eagraíocht roinnt comórtais soláthair a chríochnú in 2019. Cuireadh tacaíocht bhreise i gcaitheamh na bliana mar gheall go raibh teacht ar chreat na hOifige um Sholáthar Rialtais (an OSR). I measc na gcomórtas Soláthair Phoiblí a críochnaíodh in 2019, bhí an méid seo a leanas:

- Athdhearadh Branda agus Láithreán Gréasáin don Eagraíocht
- Clár margaíochta ar líne www.lookwest.ie a bhainistiú agus a fhorbairt
- An Córas Bainistíochta Taistil agus Cothaithe
- Córas Bainistíochta Cistí
- Straitéis a fhorbairt do Chonair CGA agus Tionscadal Líonra Moil Fiontraíochta
- Conradh chun ábhar agus clár a fhorbairt do shraith 3 cheardlann ar Thurasóireacht Liteartha do FBManna
- Ábhar agus Clár a fhorbairt do shraith 3 Cheardlann ar Thurasóireacht Liteartha do FBManna agus Clár Tacaíochta agus Sraith Straitéisí do FBManna a mhaireann 16 mhí a fhorbairt

Áiseanna

Tá Acmhainní Corparáideacha freagrach as áitreabh a choimeád atá oiriúnach don fheidhm agus sábháilte agus as socruithe a éascú i dtaobh cruinnithe Inmheánacha, cruinnithe le páirtithe leasmhara agus imeachtaí eile.

Bhunaigh CFI spás oibre in 2019 i nGaillimh agus Sligeach chun freastal ar líon méadaitheach foirne. Tá Ceannoifig CFI i mBealach an Doirín, Contae Ros Comáin go fóill.

Bainistíocht Riosca

Déanann an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca maoirseacht ar fheidhmeanna riosca agus rialaithe. Tá Creat Bainistíochta Riosca agus Clár Rioscaí Corparáideacha ag CFI. Sainaithnítear na príomhrioscaí atá roimh CFI i gClár Rioscaí agus rinneadh iad seo a shainaithint, a mheasúnú agus a ghrádú i dtaobh a thábhachtaí atá siad. Buanordú atá sa chlár rioscaí ar chlár an Bhoird agus an CIR agus déantar athbhreithniú air ag gach cruinniú. Eisítear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní

a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go mbainistítear rioscaí i leith leibhéal inghlactha.

I measc na Rioscaí Corparáideacha Straitéiseacha a sainithníodh in 2019, bhí an méid seo a leanas:

- Baol go dteipfidh ar mhaoirseacht mar gheall nach bhfuil Bord ann
- Leanúnachas Gnó: Tubaistí nádúrtha – Tuile, Dóiteán nó Teip ar Theicneolaíocht Faisnéise
- An baol go bhféadfadh páirtithe seachtracha leas a bhaint as acmhainní CFI dá ngnóthachan pearsanta

Cuireadh pleananna agus gníomhartha i bhfeidhm chun na rioscaí a sainithníodh a mhaolú in 2019.

Tuairisciú Airgeadais

Rinneadh tráchttaireacht agus tuarascálacha airgeadais ina léirítear sonraí faoi chaiteachas in aghaidh an bhuiséid faoi bhráid Bhord CFI agus rinne an Bord breithniú orthu ag gach ceann de na cruinnithe a tionóladh i rith 2019. Tá cur chuige comhsheasmhach ag CFI maidir le ceanglais an Chóid Caiteachais Phoiblí. Sonraítear na príomhghnéithe um chur chun cinn a bhuntacaíonn leis an gcur chuige sa Phlean Soláthair:

- Cur le coigilteas éifeachtúlachta pleanáilte spriocdhírithe sna Blianta Airgeadais amach romhainn;
- Tacú le tionscnaimh an Aonaid Náisiúnta Bheartais Soláthair
- A chinntiú go bhfuil luach ar airgead á bhaint amach
- Cabhrú le cuspoirí straitéiseacha CFI a chomhlíonadh, agus
- Rialú agus maoirseacht a léiriú i ndáil le húsáid cistí poiblí

Ullmhaíodh Ráitis Airgeadais CFI don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019 faoi FRS 102, an Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn.

Ráitis Airgeadais Iniúchta don bhliain dar críoch An 31 Nollaig 2019

Eolas Coimisiún Forbartha an Iarthair	36
An Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Bhaill an Choimisiúin 2019	37
An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste	54
An Ráiteas ar Rialú Inmheánach 2019	59
An Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta	63
An Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019	64
An Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2019	65
An Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain dar críoch	66
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	67

Eolas Coimisiún Forbartha an Iarthair

Bord nuacheaptha i Samhain 2020

Cathaoirleach: An tUasal Gerry Finn

Baill: An tUasal Sandra Divilly Nolan An tUasal Mary McKenna
 An tUasal Peter Hynes An tUasal Audrey Crummy
 An tUasal Aisling Meehan An tUasal Mary Coyne
 An tUasal John Kelleher An tOllamh Mary P. Corcoran
 An tUasal Christy Loftus An tUasal Henry McGarvey
 An tUasal Edmund Jennings

Baincéirí: Banc na hÉireann Bealach an Doirín Co Ros Comáin,
 Bainc-Aontas Éireann Bóthar Thuama Gaillimh,
 Banc KBC Sráid Sandwith Baile Átha Cliath 2,
 Banc Uladh 33 An Fhaiche Mhór Gaillimh

Iníúcháirí: An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
 3A Sráid an Mhéara Uachtarach
 Baile Átha Cliath 1

Téarma na mBall Boird éagtha i Lúnasa 2020

Cathaoirleach: An Dr Deirdre Garvey

Baill: An tUasal Ian Barrett An tOllamh Mary P. Corcoran
 An tUasal Gerry Finn An tUasal Mícheál Frain
 An tUasal John Kelleher An tUasal Christy Loftus
 An tUasal Henry McGarvey An tUasal Auveen O'Neill
 An tUasal Yvonne Shields An tUasal Edmund Jennings

An Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Bhaill an Choimisiúin 2019

Rialachas

Bunaíodh Bord (dá dtagraítear anseo baill an Choimisiúin) Choimisiún Forbartha an Iarthair (CFI) faoin Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998 mar atá leagtha amach in Alt 9 den Acht seo. Tá baill den Bhord cuntasach leis an Aire Forbartha Tuaithe agus Pobail agus tá siad freagrach as dea- rialachas a chinntiú agus tugann sé faoin tasc seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan amach agus cinntí straitéiseacha a dhéanamh faoi na príomh-shaincheistanna gnó go léir. Tá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (an POF) agus an fhoireann bhainistíochta sinsearaí freagrach as bainistíocht, rialú agus treorú rialta laethúil CFI. Caithfidh an POF agus an fhoireann bhainistíochta sinsearaí an treorú straitéiseach foireann a thugann baill an Choimisiúin a leanúint, agus caithfidh siad a chinntiú go mbíonn tuiscint shoiléir ag baill an Choimisiúin go léir ar na príomhghníomhaíochtaí agus na príomhchinntí a bhaineann leis an aonán, agus le haon rioscaí suntasacha is dóchúil a thiocfaidh aníos. Gníomhaíonn an POF mar idirchaidreamh díreach idir an Coimisiún agus bainistíocht CFI.

Freagrachtaí Bhaill an Choimisiúin

Tá baill an Choimisiúin, i dteannta a chéile, freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar Choimisiún Forbartha an Iarthair agus inbhuanaitheacht an Choimisiúin a chinntiú. Déantar cinntí i ndiaidh eolas cuí a bheith curtha ar fáil do bhaill an Choimisiúin agus aird chuí a thabhairt ar na rioscaí aitheanta tríd an bpróiseas bainistíochta riosca. Tá sceideal forchoimeáda nithe nach mór cinneadh a dhéanamh fúthu, lena n-áirítear:

- dearbhú leasanna
- tuarascálacha ó choistí
- tuarascálacha airgeadais/tuarascálacha bainistíochta
- tuarascálacha feidhmíochta, agus
- ceisteanna forchoimeáda

Tá obair an Chathaoirligh agus bhaill an Choimisiúin á treorú go tréan ag prionsabail *an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016*.

Ceanglaítear in Alt 22(1) d'Acht Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998 ar bhaill an Choimisiúin gach cuntas cuí agus rialta a choimeád ar airgead a fuair sé nó a chaith sé i cibé foirm agus maidir leis na tréimhsí cuntasáochta sin a fhaomhfaidh an tAire, le toiliú an Aire Airgeadais.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, ceanglaítear ar bhaill an Choimisiúin an méid seo a leanas a dhéanamh:

- Beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach.
- A chinntiú go mbíonn aon bhreithiúnais agus meastacháin a dhéantar réasúnta agus stuama.
- A lua cibé acu ar cloíodh nó nár cloíodh le caighdeáin infheidhme chuntasaíochta, faoi réir aon imeachtaí ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.
- A chinntiú go dtugtar sna ráitis airgeadais léiriú fíor agus cóir ar fheidhmíocht airgeadais agus staid airgeadais CFI ag deireadh na bliana.
- Na ráitis airgeadais a réiteach ar bhonn gnóthas leantach, mura cuí a mheas go leanfaidh an Coimisiún de bheith ag oibriú.

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn gnóthas leantach a ghlacann leis go leanfaidh an Coimisiún ag oibriú leis don todhchaí intuartha. Braitheann bailíocht na toimhde seo, ar nós go leor comhlachtaí san earnáil phoiblí, ar chumas an Choimisiúin tacaíocht leanúnach airgeadais agus oibríochtúil eile a fháil óna pháirtithe leasmhara, an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail, creidiúnaithe trádála, bainc agus na Coimisinéirí Ioncaim san áireamh, i rith phaindéim COVID-19, faoi mar a dtugtar cuntas air i Nóta 18 leis na ráitis airgeadais. D'ullmhaigh an Coimisiún réamh-mheastacháin sreabhaidh airgid don tréimhse go dtí 31 Iúil 2021 a thugann le fios gurb ann do shreafaí airgid leordhóthanacha i dteannta na mbuntoimhdí atá iontu.

Dá réir, rinneadh breithniú ar an tionchar a imríonn COVID-19 ar Infheistíochtaí CFI fad a bhí an measúnú luachála, na buiséid agus na réamh-mheastacháin ar shreabhadh airgid á ndéanamh. Tá an Coimisiún sásta, bunaithe ar na bearta seo, go leanfar leis an tacaíocht airgeadais agus oibríochtúil eile a theastaíonn a chur ar fáil agus creideann sé gur cuí, ar an ábhar sin, na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach.

Tá baill an Choimisiúin freagrach as leabhair chuntais leordhóthanacha a choimeád ina nochtar, le cruinneas réasúnta ag tráth ar bith, a sheasamh airgeadais agus a chuireann ar a chumas cinnte a dhéanamh de go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 22(1) d'Acht Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998. Tá baill an Choimisiúin freagrach as coimeád agus iomláine an eolais chorparáidigh agus airgeadais ar láithreán gréasáin CFI.

Tá baill an Choimisiúin freagrach as an tuarascáil bhliantúil agus an buiséad a fhaomhadh. Tugtar faoi mheastóireacht ar fheidhmíocht CFI trí thagairt a dhéanamh don tuarascáil bhliantúil agus an buiséad ar bhonn míosúil agus ráithiúil ag cruinnithe an Choimisiúin.

Tá baill an Choimisiúin freagrach, chomh maith, as a shócmhainní a chosaint agus, dá bhrí sin, as dul i mbun bearta réasúnta chun cosc a chur ar chalaois agus ar neamhrialtachtaí eile nó iad a bhrath.

Measann baill an Choimisiúin go dtugtar i ráitis airgeadais CFI léiriú fíor agus cóir ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais CFI an 31 Nollaig 2019.

Struchtúr an Choimisiúin

Tá baill an Choimisiúin sásta go bhfuil a baill saor ó aon ghnó nó caidreamh eile a d'fhéadfadh tionchar ábhartha a imirt ar, nó a bhféadfadh gur dhóchúil go n-imreoidís tionchar ábhartha ar, fheidhmiú a mbreithiúnais neamhspleách.

An Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Bhaill an Choimisiúin 2019

Déanann gach ball den Choimisiún aon leas a nochtadh agus ní bhíonn siad i láthair nuair a bhíonn plé agus cinntí á ndéanamh ag an gCoimisiún nuair nach mbíonn siad ar aon intinn faoi rud éigin nó nuair a bhíonn leas díreach nó indíreach acu, faoi mar a cheanglaítear sa Chód Cleachtais.

Tugtar sonraí faoi bhallraíocht agus téarmaí oifige an Choimisiúin i dTábla 1 thíos:

Tag	Ainm	Ról	Dáta ceaptha	Dáta éagtha an téarma
1	Gerry Finn	Cathaoirleach	Lúnasa 2017*	Samhain 2023
2	Sandra Divilly Nolan	Gnáthbhall	Samhain 2020	Samhain 2023
3	Mary McKenna	Gnáthbhall	Samhain 2020	Samhain 2023
4	Peter Hynes	Gnáthbhall	Samhain 2020	Samhain 2023
5	Audrey Crummey	Gnáthbhall	Samhain 2020	Samhain 2023
6	Aisling Meehan	Gnáthbhall	Samhain 2020	Samhain 2023
7	Mary Coyne	Gnáthbhall	Samhain 2020	Samhain 2023
8	An tOllamh Mary Corcoran	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Samhain 2023
9	Christy Loftus	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Samhain 2023
10	John Kelleher	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Samhain 2023
11	Henry McGarvey	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Samhain 2023
12	Edmund Jennings	Gnáthbhall	Lúnasa 2018	Lúnasa 2021
13	Dr Deirdre Garvey	Cathaoirleach***	Lúnasa 2017	Lúnasa 2020**
14	Ian Barrett	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Lúnasa 2020**
15	Micheál Frain	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Lúnasa 2020**
16	Yvonne Shields	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Lúnasa 2020**
17	Auveen O'Neill	Gnáthbhall	Lúnasa 2017*	Lúnasa 2020**

* Athcheaptha mar Bhaill an Choimisiúin i Samhain 2020.

** Téarma éagtha mar Bhaill an Choimisiúin i Lúnasa 2020.

*** Téarma mar Chathaoirleach éagtha i Lúnasa 2020

Bhunaigh baill an Choimisiúin trí choiste, na coistí seo a leanas ina measc:

1. An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Tacaíonn an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (an CIR) le baill an Choimisiúin lena bhfreagrachtaí as saincheisteanna a bhaineann le riosca, rialú agus rialachas trí athbhreithniú a dhéanamh ar chuimsitheacht dearbhuíthe a bhaineann le riachtanais dearbhuíthe bhaill an Choimisiúin a chomhlíonadh agus athbhreithniú a dhéanamh ar iontaofacht agus ar shláine na ndearbhuithe seo.

Déanann an CIR tuairisciú foirmiúil le baill an Choimisiúin agus an t-eolas sin nó an chomhairle sin á soláthar, faoi mar a mheastar is cuí, trí ghnáth-thuarascálacha Chathaoirleach an an CIR le baill an Choimisiúin faoi ghníomhaíochtaí, saincheisteanna agus moltaí gaolmhara an Choiste. Soláthraíonn an CIR Tuarascáil Bhliantúil do bhaill an Choimisiúin, ag an tráth sin atá ceaptha tacú le cur i gcrích na Tuarascála Bliantúla agus na Ráiteas Airgeadais, agus ina dtugtar achoimre ar a thátail ón obair faoinar tugadh i rith na bliana.

I measc bhaill Choiste an CIR an 31 Nollaig 2019, bhí:

Bernard O'Hara (Cathaoirleach agus Ball Seachtrach)
Kevin Moore (Ball Seachtrach)
Ian Barrett (Ball den Choimisiún)
Gerry Finn (Ball den Choimisiún)
An tOllamh Mary Corcoran (Ball den Choimisiún)

2. An Painéal Comhairleach Cistí (an PCC)

Is é ról an PCC meastóireacht a dhéanamh ar iarratais a dhéantar le Ciste Infheistíochta an Iarthair (CII) agus cinntí a mholadh faoi infheistíocht tráchtála atá dírithe ar bhrabús a dhéanamh do bhaill an Choimisiúin. Cabhraíonn an PCC aird a tharraingt ar CII agus cabhrú le sreabhadh margaí ar ardchaighdeán a fhorbairt agus cúnamh a thabhairt le hoibriú éifeachtach CII.

I measc bhaill an PCC an 31 Nollaig 2019, bhí:

An Dr Deirdre Garvey (Cathaoirleach agus ball den Choimisiún)
John Allen (Ball Seachtrach)
John Dillon (Ball Seachtrach)
Joann Hosey (Ball Seachtrach)
Mícheál Frain (Ball den Choimisiún)
Auveen O'Neill (Ball den Choimisiún)
Felim McNeela (Ball Seachtrach)

3. An Coiste um Éifeachtacht an Bhoird a Chur i bhFeidhm (ÉBCF)

Is é ról an Choiste um Éifeachtacht an Bhoird a Chur i bhFeidhm maoirseacht a dhéanamh ar an bpróiseas lena gcuirtear i bhfeidhm na hathruithe a mholann an Bord bunaithe ar thorthaí Cheistneoir Meastóireacht Féinmheasúnaithe an Bhoird agus torthaí na hAnailíse ar Bhearnaí ar shraith beartas agus nósanna imeachta CFI i dtaobh na prionsabail a chomhlíonadh a dtugtar cuntas orthu sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016, arbh ionann torthaí na hanailíse sin agus ráta comhlíonta 93.7%.

I measc bhaill an Choiste um Éifeachtacht an Bhoird a Chur i bhFeidhm an 31 Nollaig 2019, bhí:

An Dr Deirdre Garvey (Cathaoirleach agus ball den Choimisiún)
Gerry Finn (Ball den Choimisiún)
Yvonne Shields (Ball den Choimisiún)
Henry McGarvey (Ball den Choimisiún)

An Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Bhaill an Choimisiúin 2019

Sceideal Fhreastal, Tháillí agus Chostais Bhaill an Choimisiúin

Leagtar amach thíos sceideal freastail ar Chruinnithe an Choimisiúin agus an Choiste don bhliain 2019, na táillí agus na costais a fuair gach ball ina measc.

Ball	Coimisiún	An CIR	An PCC	An ÉBCF	Táillí 2019	Costais 2019
Baill an Choimisiúin						
An Dr Deirdre Garvey	10 de 10		8 de 8	2 de 2	Náid	€3,006
Gerry Finn	9 de 10	3 de 5		2 de 2	€5,985	€1,305
Ian Barrett	9 de 10	5 de 5			€5,985	€2,299
Micheál Frain	8 de 10		6 de 8		€5,985	€368
Henry McGarvey	8 de 10			2 de 2	Náid	€1,964
Yvonne Shields	6 de 10			2 de 2	Náid	€1,607
Auveen O'Neill	8 de 10		6 de 8		€5,985	€937
An tOllamh Mary Corcoran	9 de 10	1 de 3			Náid	€2,141
Christy Loftus	7 de 10				€5,985	€1,360
John Kelleher	8 de 10				Náid	€627
Edmund Jennings	9 de 10				€5,985	€641
Baill Sheachtracha						
Bernard O'Hara		5 de 5				€128
Kevin Moore		5 de 5				€1,372
John Dillon			8 de 8			€1,637
John Allen			7 de 8			€248
Joan Hosey			4 de 8			Náid
Felim McNeela			7 de 8			€368
Iomlán					€35,910	€20,008

*Ceapadh an tOllamh Mary Corcoran leis an CIR in Iúil 2019

Áirítear le costais bhaill an Bhoird costais fochoiste

Athruithe ar an bPríomhphearsanra

Thosaigh triúr pearsanra nua ag oibriú leis an bpríomhphearsanra in 2019:

Ceann Cumarsáide agus Forbairt Tionscadail AEC – Allan Mulrooney

Bainisteoir an Chláir Mhoil Fiontraíochta – Stephen Carolan

Ceann Fiontraíochta Inbhuanaithe – Roger Sweetman

Nochtadh a cheanglaítear sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá baill an Choimisiúin freagrach as a chinntiú gur chomhlíon CFI riachtanais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (“an Cód”), amhail a d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i Lúnasa 2016. Ceanglaítear sa Chód an nochtadh seo a leanas a dhéanamh:

Miondealú ar Shochair Ghearrthéarmacha Fostaí

Déantar sochair ghearrthéarmacha fostaithe a sháraíonn €60,000 a chatagóiriú sna bandaí seo a leanas:

Banda Tuarastail (€) 2019	Líon Foirne	Banda Tuarastail (€)	Líon Foirne
60,000 – 70,000	6	60,000 – 70,000	2
70,000 – 79,000	0	70,000 – 79,000	0
80,000 – 89,000	0	80,000 – 89,000	3
90,000 – 99,000	3	90,000 – 99,000	1*
* Ó Eanáir go Lúnasa 2018			

Nóta: Ar mhaithe leis an nochtadh seo, áirítear le sochair ghearrthéarmacha fostaithe maidir le seirbhísí a cuireadh ar fáil i rith na tréimhse tuairiscithe, tuarastal, liúntais ragoibre agus íocaíochtaí eile a rinneadh thar ceann an fhostaí, ach ní áirítear ÁSPC fostóra leo.

Costais Sainchomhairleoireachta:

Áirítear le costais sainchomhairleoireachta an costas a bhíonn ar chomhairle sheachtrach a chur ar an mbainistíocht agus ní áirítear feidhmeanna ‘gnó mar is gnách’ a seachfhoinsíodh leo.

	2019	2018
Comhairle Dlí	€19,082	€15,123
Comhairle Airgeadais/Achtúireach	€2,657	€1,624
Caidreamh Poiblí/Margaíocht	€58,730	€27,842
Acmhainní Daonna	€15,764	€20,068
Costais Sainchomhairleoireachta iomlána	€96,233	€64,657

Costais agus Socraíochtaí Dlí

Tugtar sa tábla thíos miondealú ar shuimeanna a aithnítear mar chaiteachas sa tréimhse thuairiscithe maidir le costais dlí, socraíochtaí agus idir-réiteach agus imeachtaí eadrána a bhaineann le conarthaí le tríú páirtithe. Ní áirítear leis seo caiteachas a tabhaíodh maidir le comhairle dlí ghinearálta a fuair CFI, a nochtar in Costais Sainchomhairleoireachta thuas.

	2019	2018
Táillí Dlí – Imeachtaí Dlíthiúla	0	0
Íocaíochtaí Idir-Réitigh agus Eadrána	0	0
Réiteach	0	0
Costais Sainchomhairleoireachta iomlána	0	0

An Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Bhaill an Choimisiúin 2019

Caiteachas Taistil agus Cothabhála

Déantar an chatagóiriú seo a leanas ar chaiteachas ar Thaisteal agus Cothú:

	2019	2018
Intíre:		
• Baill an Choimisiúin*	€17,909	€14,715
• Fostaithe	€96,443	€89,060
Idirnáisiúnta		
• Baill an Choimisiúin	0	0
• Fostaithe	€29,741	€24,636
Costais Taistil agus Chothabhála Iomlána	€144,093	€128,411

*áirítear leis seo taisteal agus cothú €16,255, a íocadh go díreach le baill an Bhoird in 2019 (2018: €14,715). Baineann an t-iarmhéid €1,654 le caiteachas a d'íoc CFI thar ceann bhaill an Bhoird.

Caiteachas ar Fháilteachas

Áirítear sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an caiteachas seo a leanas ar fháilteachas:

	2019	2018
Fáilteachas Foirne	409	503
Fáilteachas Cliant	52	0
Costais Sainchomhairleoireachta Iomlána	461	503

Mar chuid den mhaoirseacht leanúnach a dhéanamh baill an Choimisiúin ar an timpeallacht rialaithe in CFI, tugann an Fhoireann Bainistíochta Sinsearaí dearbhuithe rialála dóibh maidir leis an timpeallacht dhlíthiúil agus rialála faoi mar a bhaineann sé le comhlachtaí poiblí, an méid seo a leanas ina measc:

Idirbhearta Lasmuigh den Chlár Comhardaithe

Ní raibh aon idirbhearta lasmuigh den chlár comhardaithe idir dáta an chlár chomhardaithe agus dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Acmhainní Daonna

Lean an eagraíocht lena tiomantas do chlár nuachóirithe na hearnála poiblí agus le Comhaontuithe Bhóthar Haddington agus Bhóthar Lansdún a chur chun feidhme.

Cúram Custaiméirí

Tá CFI tiomanta do sheirbhís ghairmiúil, éifeachtúil agus chúirtéiseach a sholáthar dá chustaiméirí de réir Chairt Chustaiméirí CFI agus Phrionsabail na Seirbhíse Ardchaighdeáin do Chustaiméirí. Tá cóip de Ráiteas Custaiméirí CFI ar fáil ar www.westerndevelopment.ie

Cumarsáid

Déantar láithreán gréasáin CFI a nuashonrú go rialta agus coinnítear cliaint ar an eolas faoi obair na heagraíochta trí phreasráitis, foilseacháin agus aighneachtaí a chuirtear in airde ar www.westerndevelopment.ie

Ní dhearnadh aon ghearáin a rinne custaiméirí a thabhairt le fios ná a chur i gcuntas in 2019.

Na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise, 2014

Foráiltear san Acht um Shaoráil Faisnéise, 2014 (SF) go bhfuil an ceart ag gach duine, faoi réir díolúintí áirithe a shonraítear san Acht, i leith an mhéid seo a leanas:

- Teacht ar thaifid oifigiúla atá á gcoimeád ag Ranna Rialtais agus gach comhlacht poiblí a chomhlíonann forálacha Alt 6 den Acht.
- Go gceartófar eolas pearsanta atá á coimeád fúthu nó go nuashonraítear é, sa chás go bhfuil an t-eolas sin neamhiomlán, mícheart nó míthreorach.

- Cúiseanna a fháil a bhí le cinntí a rinne comhlachtaí poiblí a imríonn tionchar orthu.

Fuarthas dhá iarraidh SF in 2019 agus déileáladh le gach iarraidh laistigh den amfhráma.

An tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005

I gcomhréir leis an Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005, chuir CFI nósanna imeachta i bhfeidhm chun forálacha an Achta a chomhlíonadh agus d'ullmhaigh sé ráiteas sábháilteachta ina gcuimsítear gach gné a dhéanann difear do leas foirne agus cuairteoirí. Thug CFI faoi Iniúchadh Sláinte agus Sábháilteachta in 2019 agus chuir siad Beartas Sláinte agus Sábháilteachta nua i bhfeidhm freisin.

Níor tháinig aon timpistí intuairiscithe aníos in 2019.

Íoc Pras Cuntas

Rialaíonn an tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997 arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála), 2012 na sonraisc a íocann CFI. Foráiltear sna rialacháin, a bhfuil an fheidhm chéanna acu san earnáil phoiblí agus phríobháideach, do theidlíocht uathoibríoch d'ús agus do chúiteamh má dhéantar íocaíocht le haghaidh idirbhearta tráchtála go déanach (i ndiaidh 30 lá ón dáta faighte). Is é beartas CFI a chinntiú go n-íoctar gach sonrasc go pras agus go bhfuil gach iarracht á déanamh, ar aon dul le nósanna imeachta airgeadais cuí, a chinntiú go n-íoctar gach soláthraí laistigh den amfhráma seo.

Íoc Pras le Soláthraithe

Tá CFI tiomanta dá chuid oibleagáidí a chomhlíonadh faoin Rial Íoc Pras 15 lá, a tháinig i bhfeidhm an 1 Iúil 2011. Cinntíonn an fhoráil seo go ndéanfar íocaíochtaí le soláthraithe, i gcás gach sonrasc bailí a fhaightear, laistigh de 15 lá féilire. Tuairiscíonn CFI go ráithiúil ar chur chun feidhme na Rialach Íoc Pras 15 lá.

Is féidir breathnú ar thorthaí Íoc Prasle haghaidh 2018 ag an nasc seo a leanas: westerndevelopment.ie/about/prompt-payments

An tAcht um Eitic in Oifig Poiblí, 1995

Cuimsíodh CFI laistigh de raon feidhme na Rialachán um Eitic in Oifigí Poiblí (Comhlachtaí Poiblí Forordaithe, Stiúrthóireachtaí Ainmnithe de Chomhlachtaí Poiblí agus Poist Ainmnithe i gComhlachtaí Poiblí), 2004 (I.R. Uimh. 699 de 2004) le héifeacht ón 1 Eanáir, 2005. Chuir baill Choimisiúin CFI ráitis leasa faoi bhráid an rúnaí, agus cuireadh cóipeanna faoi bhráid Rúnaí an Choimisiúin, an Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí.

An Rialachán Ginearálta um Chosaint Sonraí (an RGCS), 2018

Tá CFI tiomanta do shláine agus do chosaint na faisnéise pearsanta a phróiseálann sé, agus do chur chuige comhlíontach agus comhsheasmhach maidir le cosaint sonraí a sholáthar. Bhí clár cosanta sonraí láidir agus éifeachtach i bhfeidhm riamh anall, clár a bhfuil an dlí reatha á chomhlíonadh aige agus a chloíonn leis na prionsabail chosanta sonraí. Tuigeann CFI, áfach, na hoibleagáidí maidir le nuashonrú agus leathnú an chláir seo chun éilimh an chórais nua RGCS ón 25ú Bealtaine 2018 a chomhlíonadh. Mar fhreagairt air seo, d'fhorbair CFI Beartas agus Treoirlínte an RGCS a bhfuil sé mar aidhm leo cabhrú le fostaithe CFI tacú le Beartas um Chosaint Sonraí na heagraíochta ina sonraítear a thiomantas do chearta príobháideachais daoine aonair a chosaint de réir na reachtaíochta. Leagtar amach sna treoirlínte seo na réimsí oibre ina dtagann saincheisteanna cosanta sonraí chun solais agus déantar cur síos iontu ar an gcleachtas is fearr chun déileáil leis na saincheisteanna seo.

Ní dhearnadh aon iarrataí ar eolas faoin Acht um Chosaint Sonraí in 2019.

An tAcht um Nochtadh Cosanta, 2014

Tá Beartas um Nochtadh Cosanta i bhfeidhm ag CFI ina dtugtar

cuntas soiléir ar na nósanna imeachta atá i bhfeidhm chun nochtadh cosanta a dhéanamh i gcomhréir leis an Acht um Nochtadh Cosanta, 2014.

Ní dhearnadh aon nochtadh cosanta le CFI in 2019.

Na hAchtanna um Chomhionannas Fostaíochta, 1998 agus 2004

Tá CFI tiomanta do bheartas comhdheiseanna agus glacann sé cur chuige réamhghníomhach i leith an chomhionannais san eagraíocht. Tá roinnt scéimeanna á n-oibriú ag CFI a thugann roghanna don fhoireann maidir le freastal ar a riachtanais ghairme agus phearsanta, ar nós comhroinnt post, saoire staidéir, saoire thuismitheoireachta agus clár oideachais.

Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003

Tagann CFI faoi shainchúram Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003, a síníodh sa dlí an 14 Iúil 2003, chun creat reachtúil do sheirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge. I gcomhréir le hAlt 10 den Acht, foilsítear an Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais i nGaeilge agus i mBéarla.

Cód Iompair

- Tá an Cód Iompair á chomhlíonadh agus sínithe ag gach ball den Choimisiún.
- Faoi Acht um Chaighdeán in Oifigí Poiblí 2001, tá a Ráitis Leasanna don bhliain roimhe seo curtha ar fáil ag gach ball den Choimisiún/fostaí de chuid CFI ábhartha.
- I gcomhréir leis an gCód Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) d'fhreagair gach ball den Choimisiún Ceistneoir Féinmheasúnaithe Boird i mí na Nollag 2019. Cuireadh tuarascáil faoi Fhéinmheasúnú an Bhoird i gcrích agus sainaitníodh roinnt gníomhartha agus rachfar i ngleic leo mar chuid d'obair an Choimisiúin in 2020.

Treoirlínte Pá an Rialtais

- Cloíonn CFI le Treoirlínte Pá an Rialtais agus le socruithe na Roinne Forbartha Tuaithe agus Pobail maidir le luach saothair an Phríomhfheidhmeannaigh agus na bhfostaithe.
- Cloítear le híocaíocht tháillí agus chostais bhaill agus Chathaoirleach an Choimisiúin i ndáil leis na socruithe atá leagtha amach i dtreoirlínte an Rialtais agus inár máthair-roinn.
- Tá sonraí maidir leis an luach saothair agus táillí/costais thuas le fáil sa Tuarascáil Bhliantúil agus sna Ráitis Airgeadais.

Cód Caiteachais Phoiblí

Tá cur chuige comhsheasmhach ag CFI maidir le ceanglais an Chóid Caiteachais Phoiblí. Tá sonraí maidir leis na príomhghníomhaithe atá mar bhonn leis an gcur chuige le fáil sa Phlean Soláthair:

- Cur le coigilteas éifeachtúlachta pleanáilte a dhírítear a bhaint amach sna Blianta Airgeadais amach romhainn.
- Tacú le tionscnaimh an Aonaid Náisiúnta Bheartais Soláthair.
- A chinntiú go bhfuil luach ar airgead á bhaint amach.
- Cabhrú le cuspóirí straitéiseacha CFI a chomhlíonadh. Rialú agus maoirseacht a léiriú i ndáil le húsáid cistí poiblí.

Comhlíonadh Cánach

Deimhním gur chomhlíon CFI na dlíthe cánach cuí agus a oibleagáidí cánach go hiomlán in 2019 agus nár tuairiscíodh aon saincheist.

Taisteal agus Cothú

Rinneadh gach íocaíocht as taisteal agus cothú a rinneadh le baill Choimisiúin, baill choiste, POF agus foireann CFI ar aon dul le ciorcláin na Roinne Airgeadais a rialaíonn taisteal agus cothú.

Tá Beartas agus Nósanna Imeachta CFI maidir le Taisteal agus Cothú cothrom le dáta agus léirítear iontu na rátaí reatha agus tá an fhoireann go léir ar an eolas ar a bhfreagrachtaí faoin mbeartas. Tá

CFI airdeal- lach ar an ngá atá le barainneacht agus éifeachtúlacht a bhaint amach i ndáil le caiteachas ar thaisteal agus, de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016), déantar anailís ar na costais iom- lána a tabhaíodh i ndáil le taisteal agus cothú don eagraíocht idir taisteal náisiúnta agus idirnáisiúnta.

Reachtaíocht eile a Chomhlíonadh

Comhlíonann CFI rialachas corparáideach agus oibleagáidí eile, an méid seo a leanas ina measc:

- An tAcht um Eitic in Oifig Poiblí, 2001
- An tAcht um Míchumas, 2005
- An tAcht um Brústocaireacht a Rialáil, 2015

Ráiteas Comhlíonta:

Tá riachtanais *an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016*, faoi mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, comhlíonta ag CFI. Rinne baill an Choimisiúin maoirseacht ar athbhreithniú ar fheidhmíocht WDC i gcomparáid leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016, agus seo thíos na limistéir neamhchomhlíonta a sainaithníodh:

- Ba cheart don Bhord sceideal foirmiúil ceisteanna agus cumhachtaí tarmligthe a bheith aige.
- Beartas i ndiaidh éirí as/dul ar scor. Ráiteas Dhualgas Muiníneach na mball.
- Ráiteas dualgais bhall faoi Acht na gCuideachtaí.
- An próiseas a shainiú chun buarthaí neamhchomhlíonta oibleagáidí reachtúla a thabhairt chun solais.
- An sainmhíniú ar an nós imeachta chun Comhairle Ghairmiúil a lorg.

Chuathas i ngleic le limistéir neamhchomhlíonta trí Chód Rialachais a fhorbairt chun go mbaineann CFI comhlíonadh iomlán amach. Tá baill an Choimisiúin sásta leis an leibhéal comhlíonta maidir leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016 ag deireadh na bliana, an 31 Nollaig 2019.

Thar ceann bhaill an Choimisiúin

Gerry Finn
Cathaoirleach
16.12.2020

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais Coimisiún Forbartha an Iarthair

Tuairim faoi na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Choimisiún Forbartha an Iarthair don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019 faoi mar a cheanglaítear faoi fhorálacha Alt 22 den Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998. Cuimsítear sna ráitis airgeadais

- an Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coimeádta Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach
- an Ráiteas ar an Staid Airgeadais
- an Ráiteas ar Shreafaí Airgid, agus
- na Nótaí Gaolmhara, Achoimre ina measc ar Bheartais Shuntasacha Chuntasáochta.

I mo thuairim, tugtar sna ráitis airgeadais léiriú fíor agus cóir ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais Choimisiún Forbartha an Iarthair an 31 Nollaig 2019 agus ar a ioncam agus caiteachas don bhliain 2019 i gcomhréir leis an gCaighdeán um Thuairisciú Airgeadais (FRS) 102 – *an Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann*.

Bunús na tuairime

Thug mé faoi m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht (CIIanna) faoi mar a d'fhógair an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Déantar cur síos ar m'fhreagrachtaí faoi na caighdeáin siúd san aguisín leis an tuarascáil seo. Tá mé neamhspleách ó Choimisiún Forbartha an Iarthair agus chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile i gcomhréir leis na caighdeáin.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchóireachta a fuair mé chun bunús a sholáthar do mo thuairim.

Tuairisciú ar fhaisnéis eile seachas na ráitis airgeadais, agus ar cheisteanna eile

Chuir Coimisiún Forbartha an Iarthair faisnéis áirithe eile i láthair, sa mhullach ar na ráitis airgeadais. Cuimsítear ann seo an tuarascáil bhliantúil, an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Bhoird agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Déantar cur síos ar m'fhreagrachtaí chun tuairisciú a dhéanamh maidir leis an bhfaisnéis siúd, agus ar cheisteanna áirithe eile ar a dtuairiscím mar eisceacht, san aguisín leis an tuarascáil seo.

Níl aon rud le tabhairt le fios agam ina leith sin.

Andrew Harkness

Le haghaidh agus thar ceann an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste
An 17 Nollaig 2020

Freagrachtaí Bhaill an Choimisiúin

Faoi mar a shonraítear sa ráiteas rialachais agus i dtuarascáil bhaill an Choimisiúin, tá baill an Choimisiúin freagrach as

- ullmhú na ráiteas airgeadais san fhoirm a fhorordaítear faoi Alt 22 den Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998
- a chinntiú go dtugtar sna ráitis airgeadais léiriú fíor agus cóir i gcomhréir le FRS102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- measúnú a dhéanamh ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil úsáid an ghnóthais leantaigh chuntasaíochta cuí, agus
- an rialú inmheánach sin a dheimhníonn siad is gá lena chumasú ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíshonrú ábhartha, cé acu más calaois nó earráid is cúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 22 den Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998 chun iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais Choimisiún Forbartha an Iarthair agus chun tuairisciú a dhéanamh orthu le Tithe an Oireachtais.

Is é mo chuspóir agus mé ag tabhairt faoin iniúchadh dearbhú réasúnta a fháil faoi cé acu an bhfuil nó nach bhfuil na ráitis airgeadais, ina n-iomláine, saor ó mhíshonrú ábhartha, cé acu más calaois nó earráid is cúis leis. Is ionann dearbhú réasúnta agus ardleibhéal de dhearbhu, ach ní hionann é agus ráthaíocht go mbraithfidh iniúchadh faoina dtugtar i gcomhréir leis na Cllanna i gcónaí míshonrú ábhartha nuair is ann dó. Féadfaidh mí-shonruithe eascairt ó chalaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más féidir súil réasúnta a bheith leis go n-imreoidh siad tionchar ar chinntí geilleagracha úsáideoirí a rinneadh ar bhunús na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na Cllanna, déanaim breithiúnas gairmiúil agus leanann amhras gairmiúil a bheith orm i gcaitheamh an iniúchta. Agus amhlaidh á dhéanamh agam,

- Sainaithním agus measúnaím na rioscaí i leith mhíshonrú ábhartha na ráiteas airgeadais, cé acu más calaois nó earráid is cúis leis, dearaim agus tugaim faoi nósanna imeachta iniúchta a fhreagraíonn ar na rioscaí siúd, agus faighim fianaise iniúchta ar leor agus ar cuí í le bunús a sholáthar do mo thuairim. Tá an riosca a chruthaítear nuair nach mbraitear míshonrú ábhartha a eascraíonn as calaois níos airde ná riosca a eascraíonn as earráid, mar gheall go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon turas, míléiriú, nó gabháil i dtreis ar rialú inmheánach a bheith i gceist.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach a bhaineann leis an iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta iniúchta a dhearadh atá cuí faoi na

cúinsí, ach nach bhfuil cuí ar mhaithe le tuairim a léiriú faoi éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.

- Déanaim meastóireacht ar oiriúnacht na mbeartas cuntasaíochta a úsáidtear agus réasúntacht na meastachán cuntasaíochta agus an nochta ghaolmhair.
- Bainim tátal a bhaint as oiriúnacht na húsáide a bhaintear an bonn gnóthais leantaigh na cuntasaíochta agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas, cé acu arb ann nó nach ann d'éiginnteacht ábhartha a bhaineann le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh cumas Choimisiún Forbartha an Iarthair a chur faoi amhras suntasach chun leanúint mar ghnóthas leantach. Má bhainim an tátal as gurb ann d'éiginnteacht ábhartha, ceanglaítear orm aird a thabhairt i mo thuarascáil ar an nochtheadh gaolmhar sna ráitis airgeadais nó, mura cuí an nochtheadh sin, ceanglaítear orm mo thuairim a bhunathrú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas a fhad le dáta mo thuarascála. D'fhéadfadh go mbeadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo mar chúis leis, áfach, go gcuirfidh Coimisiún Forbartha an Iarthair deireadh le leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Déanaim meastóireacht ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, an nochtheadh san áireamh, agus cé acu an léirítear nó nach léirítear sna ráitis airgeadais na bun- idirbhearta agus imeachtaí ar bhealach a bhaineann cur i láthair cothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd atá freagrach as rialachas i ndáil le, i measc ceisteanna eile, scóip agus uainiú pleanáilte an iniúchta agus torthaí suntasacha iniúchta, aon easnaimh i rialú inmheánach ina measc a shainaithnímid i rith m'iniúchta.

Faisnéis eile seachas na ráitis airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim faoi na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair sna ráitis siúd agus ní léirim aon fhoirm de chonclúid dearbhaithe faoi.

I dtaobh m'iniúchta ar na ráitis airgeadais, ceanglaítear orm faoi na Cllanna chun an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus, nuair atá amhlaidh á dhéanamh, breithniú a dhéanamh ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil an fhaisnéis eile neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó an t-eolas a fuair mé san iniúchadh, nó más dealraitheach, ar bhealach eile, go ndearnadh an fhaisnéis eile a mhíshonrú go hábhartha. Má bhainim an tátal as, bunaithe ar an obair a rinne mé, go ndearnadh an fhaisnéis eile seo a mhíshonrú go hábhartha, tá orm sin a thabhairt le fios.

Tuairisciú ar cheisteanna eile

Tugaim faoi m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do bhreithniúcháin speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistiú agus lena n-oibriú. Tuairiscím má shainaithním ceisteanna ábhartha lena mbaineann an bealach a tugadh faoi ghnó poiblí.

Lorgaím fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais i gcúrsa an iniúchta. Tuairiscím má shainaithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí chun a gcríoch beartaithe nó sa chás nach raibh na hidirbhearta i gcomhréir leis na húdaráis a bhí á rialú.

Tuairiscím, trí eisceacht, chomh maith, sna cásanna seo a leanas:

- Ní bhfuair mé, i mo thuairim, an fhaisnéis agus na mínithe go léir a theastaigh uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó
- I mo thuairim, níor leor na taifid chuntasaíochta lena lígean dom na ráitis airgeadais a léamh gan stró agus a iniúchadh i gceart, nó
- Níl na ráitis airgeadais, i mo thuairim, i gcomhréir leis na taifid chuntasaíochta.

An Ráiteas ar Rialú Inmheánach 2019

Scóip na Freagrachta

Thar ceann Choimisiún Forbartha an Iarthair (CFI), aithním an fhreagracht atá ar an gCoimisiún as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais á choimeád agus á fheidhmiú. Tugtar san fhreagracht seo aird ar riachtanais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh in ainm is riosca a bhainistiú i leith leibhéal infhulaingthe, seachas fáil réidh leis. Ní féidir leis an gcóras ach a dhearbhu go réasúnta, seachas go hiomlán, go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go gcuirtear i dtaifead iad i gceart, agus go gcoiscítear earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh, atá ar aon dul leis an treoirlíne d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i bhfeidhm in CFI don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019 agus a fhad le dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Cumas chun Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (CIR) ag CFI ina bhfuil triúr ball Boird agus beirt bhall seachtrach, a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúchóireachta acu, agus Cathaoirleach atá i nduine amháin díobh. Chas an CIR ar a chéile cúig huaire in 2019.

Bhunaigh CFI feidhm iniúchóireachta inmheánaí, chomh maith, a bhfuil acmhainní leordhóthanacha aige agus a thugann faoi chlár oibre lena gcomhaontaítear leis an CIR.

D'fhorbair an CIR beartas bainistíochta riosca ina leagtar amach an inghlacthacht riosca, na próisis

bhainistíochta riosca atá i bhfeidhm agus sonraítear ann ról agus

freagrachtaí na foirne maidir le riosca. Rinne Coimisiún CFI an beartas a athbhreithniú agus a ghlacadh ag an gcruinniú a thionóíl sé i nDeireadh Fómhair 2019. Eisíodh an Beartas don fhoireann go léir a bhfuil súil acu oibriú laistigh de bheartais bhainistíochta riosca CFI, chun an bhainistíocht a chur ar an eolas ar rioscaí agus laigí rialaithe atá ag teacht chun cinn agus chun freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialuithe laistigh dá limistéar féin oibre.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá próiseas bainistíochta riosca bunaithe ag CFI a chumasaíonn sainaithint agus measúnú rioscaí a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar fheidhmíocht agus ar chuspóirí gnó, agus cinntíonn sé go gcuirtear pleananna maolaithe cuí curtha le chéile chun an riosca iarmharach a íoslaghdú.

Tá Clár Rioscaí i bhfeidhm ina sainaithnítear na príomhrioscaí atá roimh CFI agus rinneadh iad seo a shainaithint, a mheasúnú agus a ghrádú i dtaobh a thábhachtaí atá siad. Buanordú atá sa chlár rioscaí ar chlár an Choimisiúin agus an CIR agus déantar athbhreithniú air ag gach cruinniú. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go mbainistítear rioscaí i leith leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus gníomhartha a theastaíonn chun rioscaí agus freagracht as oibriú rialuithe a shanntar do chomhaltaí sonracha foirne a mhaolú. Is féidir le CFI a dheimhniú go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina bhfuil na gnéithe a leanas:

- Rinneadh nósanna imeachta do gach príomhphróiseas gnó a dhoiciméadú.
- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta agus sannadh an fhreagracht chomhfhreagrach.
- Tá córas cuí buiséadta ann ag a bhfuil buiséad bliantúil ar a ndéanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithniú leanúnach.

- Tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíocht faisnéise agus cumarsáide a chinntiú,
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.
- Cinntíonn nósanna imeachta rialaithe maidir le cistiú a sholáthar do ghníomhaireachtaí seachtracha go bhfuil dóthain rialaithe ar chistí a fhaomhadh agus monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar dheontaithe lena chinntiú gur cuireadh cistí chun feidhme don chuspóir a beartaíodh.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as dul i mbun gníomh ceartaitheach agus don bhainistíocht agus an Coimisiún, sa chás gurb iomchuí, ar bhealach tráthúil. Is féidir CFI a dheimhniú go bhfuil na córais mhonatóireachta leanúnaí seo a leanas i bhfeidhm:

- Sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe siúd agus aon easnaimh a thugtar le fios a shainaithnítear;
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal sa chás gur sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla feidhmíochta agus airgeadais a thugann feidhmíocht le fios i leith na mbuiséad/dtuartha.

Soláthar

Deimhníonn an Coimisiún gur fhorbair agus gur chuir CFI Beartais agus Nósanna Imeachta Soláthair agus Plean Soláthar i bhfeidhm a shainordaíonn comhlíonadh chun na riachtanais a shásamh faoin gCreat Beartais Náisiúnta um Sholáthar Poiblí. Déanann CFI dícheall comhlíonadh iomlán na nósanna imeachta soláthair a chinntiú, bunachar sonraí conartha san áireamh ina bhfuil córas monatóireachta i bhfeidhm chun soláthar neamhchomhlíontach a thabhairt faoi deara.

Sainaithníodh soláthraí amháin in 2019 ag a raibh comhluach idirbhirt €35,597, nár soláthraíodh 32 idirbheart ar luach iomlán €13,725 ar aon dul le treoirlínte soláthair náisiúnta.

Lorg CFI go ndéanfaí athbhreithniú seachtrach ar an bpróiseas soláthair agus ar phatrúin chaithimh chun an próiseas a ailíniú le treoirlínte soláthair phoiblí náisiúnta agus an ghníomhaíocht cheannaigh a bheachtú trí chreataí soláthair a dheimhniú. De bhreis air sin, rinneadh oiliúint bhreise a sholáthar don fhoireann.

Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Deimhníonn an Coimisiún go bhfuil nósanna imeachta ag CFI chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú a dhéanann an CFI ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh curtha ar an eolas ag an obair a dhéanann na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an CIR, a dhéanann maoirseacht ar a n-obair, agus an bhainistíocht shinsearach laistigh de CFI atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Is féidir le CFI a dheimhniú gur thug an Coimisiún faoi athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha don bhliain 2019.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh

Níor sainaithníodh aon laigí i rialú inmheánach maidir leis an mbliain 2019 óna dteastaíonn nochtadh sna ráitis airgeadais, seachas na saincheisteanna soláthair a nochtar thuas.

Sínithe thar ceann an Choimisiúin

Gerry Finn
Cathaoirleach
16.12.2020

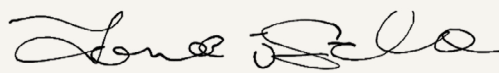
An Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta

Ioncam	Nóta	2019 € Coimisiún Forbartha an Iarthair	2019 € Ciste Infheistíochta an Iarthair	2019 € Cistiú Deontais an AE	2019 € Iomlán	2018 € Coimisiún Forbartha an Iarthair	2018 € Ciste Infheistíochta an Iarthair	2018 € Cistiú Deontais an AE	2018 € Iomlán
Deontais an Oireachtais	2	1,962,305	0	0	1,962,305	1,394,175	0	0	1,394,175
Deontais AE	3	0	0	906,573	906,573	0	0	766,502	766,502
Ioncam eile	4	6,265	0	0	6,265	54,214	0	0	54,214
Aistriú chuig Cistiú Deontas an AE		0	0	0	0	0	0	0	0
Ioncam infheistíochta	5	0	167,264	0	167,264	0	131,276	0	131,276
Glanchistiú larchurtha do Phinsin	15	349,000	0	0	349,000	344,000	0	0	344,000
Iomlán Ioncam		2,317,570	167,264	906,573	3,391,407	1,792,389	131,276	766,502	2,690,167
Caiteachas									
Costais Oibriúcháin	6A/B	(2,251,039)	0	(679,887)	(2,930,926)	(1,770,780)	0	(799,128)	(2,569,908)
Barrachas/(Easnamh) oibriúcháin don bhliain		66,531	167,264	226,686	460,481	21,609	131,276	(32,626)	120,259
Méadú/(Laghdú) ar luach sócmainní airgeadais	7	0	(327,972)	0	(327,972)	0	35,342,794	0	35,342,794
Barrachas/(Easnamh) don bhliain roimh leithreasa		66,531	(160,708)	226,686	132,509	21,609	35,474,070	(32,626)	35,463,053
Aistriú ó/(chuig) an gcuntas caipitil		(28,908)	0	0	(28,908)	5,253	0	0	5,253
Barrachas/(Easnamh) don bhliain i ndiaidh leithrea		37,623	(160,708)	226,686	103,601	26,862	35,474,070	(32,626)	35,468,306
Cúlchistí amháil an 1 Eanáir		721,151	72,728,717	51,414	73,501,282	694,289	37,254,647	84,040	38,032,976
Cúlchistí an 31 Nollaig		758,774	72,568,009	278,100	73,604,883	721,151	72,728,717	51,414	73,501,282

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1-20 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Gerry Finn, Cathaoirleach
16.12.2020

Tómás Ó Síochain, POF
16.12.2020

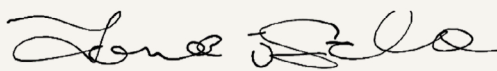
An Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019

	2019	2018
Barrachas/(Easnamh) don bhliain	103,601	35,468,306
Gnóthachain/(caillteanais) ó thaithí a eascraíonn as dlíteanais sc	(1,431,000)	294,000
Caillteanais a eascraíonn as athruithe ar thoimhdí	0	0
Gnóthachain/(caillteanais) achtúireacha ar dhlíteanais phinsin	(1,431,000)	294,000
Coigeartú ar chistiú pinsin iarchurtha	1,431,000	(294,000)
Gnóthachain/(caillteanais) iomlána don bhliain	103,601	35,468,306

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1-20 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Gerry Finn, Cathaoirleach
16.12.2020

Tómás Ó Síochain, POF
16.12.2020

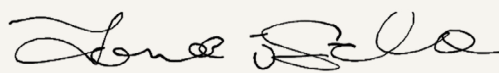
An Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2019

	Notáí	2019 €	2018 €
Sócmhainní Seasta			
Maoín, Gléasra agus Trealamh	9	41,085	12,177
Sócmhainní Airgeadais	10	72,568,009	72,728,717
		72,609,094	72,740,894
Sócmhainní Reatha			
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		2,197,428	652,946
Infháltais	11	487,881	304,637
		2,685,309	957,583
Dlíteanais Reatha			
Suímeanna Iníoctha	12	(1,648,435)	(185,018)
Glansócmhainní Reatha		1,036,874	772,565
Sócmhainní iomlána lúide Dlíteanais Reatha roimh phinsin		73,645,968	73,513,459
Cistiú larchurtha Pinsin		6,950,000	5,170,000
Dlíteanais phinsin		(6,950,000)	(5,170,000)
Sócmhainní iomlána lúide Dlíteanais Reatha		73,645,968	73,513,459
Ina bhfuil			
Ciste Infheistíochta	10	72,568,009	72,728,717
Deontais/NPP an AE	19	278,100	51,414
Cúlchistí Ioncaim Coimeádta		758,774	721,151
An Cuntas Caipitil	13	41,085	12,177
		73,645,968	73,513,459

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1-20 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Gerry Finn, Cathaoirleach
16.12.2020

Tómás Ó Síochain, POF
16.12.2020

An Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain dar críoch

Barrachas/(Easnamh) a réiteach chuig Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

	2019 € Ciste Forbartha an Iarthair	2019 € Ciste Infheistíochta an Iarthair	2019 € Cistiú Deontais an AE	2019 € Iomlán	2018 € Iomlán
Barrachas ioncaim os cionn caiteachais	37,623	(160,708)	226,686	103,601	35,468,306
Dímheas agus lagú sócmhainní seasta	26,384	0	0	26,384	14,021
Aistriú chuig an gcontas caipitil	28,908	0	0	28,908	(5,253)
Aistriú chuig/(ó) Cistiú Deontas an AE	0	0	0	0	0
Ús bainc	0	(25,871)	0	(25,871)	8,313
Díbhinní	0	0	0	0	0
(Méadú)/Laghdú ar Infháiltais	(183,244)	0	0	(183,244)	(7,799)
(Méadú)/Laghdú ar Shuimeanna Iníoctha	1,463,417	0	0	1,463,417	31,698
(Méadú)/Laghdú ar luach sócmhainní airgeadais	0	327,972	0	327,972	(35,342,794)
(Insreabhadh)/Eis-Sreabhadh ó Ghníomhaíochtaí Oibriú	1,373,088	141,393	226,686	1,741,167	166,492
Glan-Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta					
Íocaíochtaí chun TCP a fháil	(55,292)	0	0	(55,292)	(8,768)
Íocaíochtaí chun gnáthscair a fháil	0	(2,134,219)	0	(2,134,219)	(3,403,988)
Íocaíochtaí chun ionstraimí fiachais a fháil	0	2,307,348	0	2,307,348	339,000
Fáltais ó ionstraimí fiachais	0	671,331	0	671,331	757,669
Fáltais ó gháthscair	0	1,011,952	0	1,011,952	29,071,764
Glan-Isreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíocht	(55,292)	(2,758,284)	0	(2,813,576)	26,077,677
Glan-Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe					
Ús bainc a fuarthas	0	25,871	0	25,871	(8,313)
Díbhinní a fuarthas	0	0	0	0	0
Aistriú chuig Cistiú Deontas an AE	0	0	0	0	0
Glan-Insreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe	0	25,871	0	25,871	(8,313)
Glanmhéadú/(Glanlaghdú) ar Airgead Tirim agus Coibhé					
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim an 1 Eanáir	427,770	47,904,284	225,176	48,557,230	22,321,374
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim an 31 Nollaig	1,745,566	45,313,264	451,862	47,510,692	48,557,230

Déantar airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ag deireadh na bliana a dheighilt idir Airgid thirim a coimeádadh lena n-athinfheistiú agus gnáth-iarmhéideanna bainc.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

1. Beartais Chuntasaíochta

Leagtar amach thíos bonn na cuntasaíochta agus na beartais shuntasacha chuntasaíochta lenar ghlac Coimisiún Forbartha an Iarthair. Cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad go léir i gcaitheamh na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Gnóthas Leantach

Ó dháta an Chláir Chomhardaithe, an 31 Nollaig 2019, ar aghaidh agus faoi mar a luaitear sa Ráiteas Rialachais agus i dTuarascáil Bhaill an Choimisiúin, tá an tír le linn éigeandáil náisiúnta sláinte poiblí agus gheilleagrach mar gheall ar phaindéim víreasach Covid-19 a bhain ceithre chearn na cruinne amach.

D'fhéadfadh seo cur isteach ar ghnáthoibriú an ghnó chomh maith le custaiméirí agus soláthraithe. Cruthaíonn méid suntasach idirnáisiúnta Covid-19 an baol freisin go gcuirfear isteach ar mhargaí idirnáisiúnta. Tá an cás ag teacht chun cinn ar luas chomh tapa sin gur deacair an tionchar féin atá á imirt aige ar an ngnó a dheimhniú.

Tá roinnt athruithe suntasacha déanta againn chun an baol a mhaolú a chruthaíonn sé do leanúna-chas gnó agus chun sláinte agus folláine ár bhfostaithe agus ár gconraitheoirí a chosaint. D'ullmhaigh an Coimisiún réamh-mheastacháin sreabhaidh airgid do na chéad 12 mhí eile amach romhainn a rinneadh a choigeartú go cuí chun tionchair éifeacht Covid-19 ar an earnáil in Éirinn agus ar CFI a chur san áireamh go réasúnta.

Aithníonn na réamh-mheastacháin seo an leibhéal éagsúlaithe i ngníomhaíochtaí gnó an Choimisiúin. Tugann na réamh-mheastacháin sreabhaidh airgid seo le fios go leanfaidh CFI lena dhliteanais a shásamh de réir mar a bhíonn siad dlite i gcaitheamh na tréimhse seo.

Creideann an Coimisiún go bhfuil samhail ghnó dhaingean i bhfeidhm againn, agus le tacaíocht ár máthair-roinne, ár mbanc, ár soláthraithe agus ár bhfostaithe, beimid in ann déileáil leis na dúshláin a chruthaíonn Covid-19.

Leanann CFI, ar an gcúis seo, ag glacadh leis an mbonn gnóthais leantaigh agus a Ráitis Airgeadais á n-ullmhú acu.

b) Eolas ginearálta

Bunaíodh Coimisiún Forbartha an Iarthair faoin Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998, agus tá a cheannoifig suite ag Teach Diolúin, Bealach an Doirín, Contae Ros Comáin.

Is é príomhchuspóir Choimisiún Forbartha an Iarthair, faoi mar a leagtar amach i gCuid 8 den Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, forbairt gheilleagrach agus shóisialta i Réigiún an Iarthair a chur chun cinn agus a chur faoi deara go gcuirfear chun cinn í, agus cabhrú léi, agus í a chothú agus a spreagadh.

Is aonán poiblí é Coimisiún Forbartha an Iarthair.

c) Ráiteas comhlíontachta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais Choimisiún Forbartha an Iarthair don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2019 i gcomhréir le FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn agus a d'eisigh an Chomhairle um Thuairisciú Airgeadais (an CTA), arna bhfógairt ag Cuntasóirí Cairte na hÉireann.

d) Bonn an ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil, seachas i gcás sócmhainní agus dliteanais áirithe a thomhaistear ar a luachanna córa, faoi mar a mhínítear sna beartais chuntasaíochta thíos. Tá na ráitis airgeadais san fhoirm a d'fhaomh an tAire Forbartha Tuaithe agus Pobail, le comhthoiliú an Aire Airgeadais faoin Acht um Choimisiún Forbartha an Iarthair, 1998. Cuireadh na beartais chuntasaíochta seo a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach nuair a bhíodhas ag déileáil le hearraí a mheastar atá ábhartha maidir le ráitis airgeadais Choimisiún Forbartha an Iarthair..

Ní aithníonn CFI luach na n-infheistíochtaí cothromais, mar gheall nach bhfuil na haonáin á rialú aige.

e) Ioncam

Deontais an Oireachtais

Aithnítear ioncam go ginearálta ar bhonn fabhruithe; eisceacht amháin ina leith seo iad Deontais an Oireachtais a aithnítear ar bhonn fáltais airgid.

Ioncam Infheistíochta

Aithnítear ioncam infheistíochta sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus sa chuntas Cúlchistí Coimeádta ar bhonn fabhruithe. Ríomhtar ús ar iasachtaí ar bhonn an iarmhéid laghdaithigh agus aithnítear é thar thréimhse an chomhaontaithe. Aithnítear ioncam díbhinní ó ghnáthscaireanna ar bhonn fabhruithe nuair atá an díbhinn fógartha. Tá ioncam díbhinní ó scaireanna tosaíochta sonraithe i gcomhaontuithe dlí, agus íoctar iad nuair atá dóthain cúlchistí indáilte ag na cuideachtaí. Aithnítear é mar ioncam nuair atá ceart Choimisiún Forbartha an Iarthair íocaíocht a fháil bunaithe.

Táillí monatóireachta

Aithnítear táillí a fhaightear i gCiste Infheistíochta an Iarthair. Déantar gach forchostas a bhaineann le hoibriú Chiste Infheistíochta an Iarthair a ghearradh ar Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus cuntas Cúlchistí Coimeádta an Choimisiúin.

Gnóthachan agus Caillteanas ar Infheistíochtaí agus Iasachtaí a Aithint

Aithnítear gnóthachain agus caillteanais réadaithe mar thoradh ar dhíol infheistíochtaí, nó díscríobh infheistíochtaí nó iasachtaí cothromais sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus sa chuntas Cúlchistí Coimeádta ina dtarlaíonn siad.

Aithnítear gnóthachain agus caillteanais neamhréadaithe mar thoradh ar athruithe sa luacháil ar infheistíochtaí agus ar iasachtaí mar seo

a leanas. Sa chás go bhfuil Coimisiún Forbartha an Iarthair faoin tuairim go bhfuil luach infheistíochta laghdaithe faoi bhun an luacha anonn, cruthaítear foráil agus déantar é a mhuirearú chuig an gcuntas loncaim agus Caiteachais. Aithnítear gnóthachain neamhréadaithe mar thoradh ar athluacháil infheistíochta sa chuntas loncaim agus Caiteachais i gcásanna inar féidir luach cóir na hinfheistíochta a mheas go cruinn.

Aithnítear díscríobhanna bearnúcháin sa chuntas loncaim agus Caiteachais faoin teideal ‘Toradh ar an gCiste Infheistíochta agus Gnóthachain Scoir.’

Aithnítear ioncam eile ar bhonn fabhrúithe.

I gcás go díoltar infheistíochtaí cothromais, ní aithnítear aon mhéideanna in eascró sa Ráiteas ar Staid an Airgeadais, aithnítear iad nuair a fhaightear iad ina ionad sin.

f) Maoin, Gléasra agus Trealamh

Luaitear maoin, gléasra agus trealamh ar a gcostas lúide dímheas carnach, agus coigeartaítear iad d’aon fhoráil le haghaidh bearnú. Luaitear dímheas i leith gach maoin, gléasra agus trealamh ar rátaí a mheastar chun díscríobh a dhéanamh ar chostas gach sócmhainne ar bhonn líne dhíreach i gcaitheamh a saoil mheasta úsáide, mar seo a leanas:

(i)	Daingneáin agus Feistis	15% sa bhliain
(ii)	Ríomhairí	33% sa bhliain

g) Sócmhainní Airgeadais

Iasachtaí Lamháltais

De réir Alt 34 de FRS 102, deonaíonn Coimisiún Forbartha an Iarthair iasachtaí lamháltais d’aonáin leas an phobail i.e. iasachtaí a dheonaítear chun críche cuspóirí CFI a chur chun cinn, nach bhfuil

inaisíochta ar éileamh agus a dheonaítear ar leibhéal faoi bhun an ráta margaidh úis atá i réim. Ar dtús, aithnítear iasachtaí sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais ar an méid íochta, agus ina dhiaidh sin déanfar an méid tugtha anonn sna ráitis airgeadais a choigeartú chun aon ús fabhraithe iníochta nó infhaighte a léiriú. Déantar athbhreithniú ar iasachtaí iníochta gach bliain chun eolas a fháil maidir le comharthaí de bhearnúchán agus déantar aon chaillteanais bhearnúcháin a aithint sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta.

Infheistíochtaí Gan Luachan

Tá gach Infheistíocht i gcuideachtaí neamhluaite. Más féidir, sonraítear a leithéid sin d'infheistíochtaí ar luach cóir. Sainmhínítear luach cóir mar an méid a bhféadfaí sócmhainn a mhalartú lena haghaidh idir páirtithe eolasacha, toilteanacha in idirbheart ar neamhchomaoin.

I gcásanna nuair nach féidir an luach cóir a thomhas go beacht, déantar an infheistíocht a luacháil ag costas mura bhfuil fianaise ann go bhfuil sé seo bearnaithe.

Iarmhéideanna Airgid Thirim

I dteannta le hinfeistíochtaí cothromais, iasachtaí agus ioncam táillí, cuimsítear i gciste Choimisiún Forbartha an Iarthair freisin iarmhéid airgid thirim chun infheistíochtaí amach anseo a mhaoiniú.

Dí-aithint sócmhainní airgeadais

Ní dhéantar sócmhainní airgeadais a dhí-aithint ach amháin nuair a éagann na ceartha conarthacha i leith na sreafaí airgid thirim ón tsócmhainn nó nuair a réitítear iad, nó nuair a aistríonn CFI rioscaí agus luaíochtaí uile na húinéireachta go substainteach chuig aonán eile, nó má choimeádtar roinnt rioscaí suntasacha ach aistríodh rialú na sócmhainne chuig páirtí eile atá in ann an tsócmhainn, ina hiomláine, a dhíol le tríú páirtí neamhghaolmhar.

I gcás iasachtaí, déantar iasachtaí a dhí-aithint, nuair atá an ceart sreafaí airgid ó na hiasachtaí a fháil imithe in éag, go hiondúil nuair atá na méideanna gan íoc ar fad aisíoctha ag an aonán. Ní aistríonn CFI iasachtaí chuig tríú páirtithe lena n-aisghabháil.

h) Infháltais

Aithnítear infháltais ar a luach cóir, lúide soláthar i leith fiacha amhrasacha. Is soláthar sonrach é an soláthar i leith fiacha amhrasacha, agus bunaítear é nuair is ann d'fhianaise oibiachtúil nach mbeidh Coimisiún Forbartha an Iarthair in ann gach méid atá dlite dó a bhailiú. Aithnítear gach gluaiseacht sa soláthar i leith fiacha amhrasacha sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta.

i) Clár Chistithe an AE

Glacann CFI páirt i roinnt tionscadal ó chlár chistithe an AE, Clár Interreg an AE agus Clár an Fhorimill Thuaidh agus an Artach (FTA) de chuid Interreg an AE san áireamh.

Ghlac Coimisiún Forbartha an Iarthair páirt i réimse tionscadail cheadaithe forbartha réigiúnaí, áirítear leo seo an tionscadal geilleagair chruthaithigh Spot-Lit, na tionscadail tacaíochta gnó Bizmentors agus Extra-SME, an tionscadal geilleagair chiorclaigh BCE agus tionscadail in-athnuaite, cosúil le Leco, agus RE-DIRECT.

Go ginearálta, is féidir le comhpháirtithe atá lonnaithe i mBallstáit an AE ráta deontais a mhéid le

65% a chur i bhfeidhm agus is féidir le comhpháirtithe atá lonnaithe sna tíortha comhpháirtithe lasmuigh den AE ráta deontais a mhéid le 50-65% a chur i bhfeidhm, ag brath ar an tír. Faoi chúinsí eisceachtúla, is féidir leis an gCoiste Faireacháin ráta deontais níos airde a cheadú. Glacann CFI páirt sa chlár trí ranníocaíocht thart ar 35% de na chostais a dhéanamh a bhaineann le gach tionscadal

trí ranníocaíocht chomhchineáil de chuid phá chroífhóireann CFI, tuarastail agus ionsú chostais na hoifige a úsáid a bhíonn i gceist i rith shaolré na dtionscadal. Ghlac CFI páirt sna tionscadail seo mar phríomh-chomhpháirtí agus mar chomhpháirtí tionscadail araon. Mar phríomh-chomhpháirtí, déanann CFI éilimh thar ceann chomhpháirtíocht níos fairsinge an tionscadail le rúnaíocht Chlár Cistithe an AE. Sula ndéantar aon éileamh, deimhníonn rialaitheoir náisiúnta chéad leibhéal na costais i dtaobh comhlíonta agus a luaithe a d'eisigh an comhlacht seo deimhniú caiteachais, déanann an rúnaíocht an t-éileamh a chomhdhlúthú agus a phróiseáil. Déantar éilimh a sceidealú ar bhonn sé mhí, ach tugtar faoi deara, áfach, go nglacann sé idir dhá mhí dhéag agus ocht mí dhéag chun éilimh a phróiseáil.

Mar chuid den phróiseas seo, déanann an AE iniúchadh tréimhsiúil ar Choimisiún Forbartha an Iarthair.

Aithnítear ioncam ar bhonn cuntais infhála. Cuirtear ioncam atá dlite maidir le caiteachas a tabhaíodh, ach nuair nár seoladh an t-éileamh lena mbaineann ar aghaidh, san áireamh mar ioncam fabhraithe.

j) Sochair Fostaí

Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair gearrthéarmacha, ar nós pá saoire, mar chostas sa bhliain, agus áirítear sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana le figiúirí na nEarraí Iníoctha sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Bhunaigh Coimisiún Forbartha an Iarthair a scéim pinsin féin le sochar sainithe roimhe seo, a chistítear gach bliain ar bhonn íoc mar a thuillir ó airgead a sholáthair an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail agus ó ranníocaíochtaí a asbhaineadh ó thuarastail foirne agus bhall. Oibríonn Coimisiún Forbartha an Iarthair Scéim Pinsin Seirbhísí Poiblí Aonair (“Scéim Aonair”), chomh maith, ar scéim le sochar sainithe í

d'fhostaithe sa tseirbhís phoiblí atá in aois an phinsin a ceapadh an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin. Íoctar ranníocaíochtaí chomhaltaí na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (an RCPA).

Léirítear i gcostais phinsin sochair phinsin a thuill fostaithe agus léirítear iad glan ar ranníocaíochtaí pinsin foirne a aisíoctar leis an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail. Aithnítear suim atá cothrom leis an táille phinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé in-aisghabhála, agus seach-churtha ag deontais a fuarthas sa bhliain d'fhone ríocaíochtaí pinsin a scaoileadh.

Léirítear gnóthachain nó caillteanais achtúireacha a eascraíonn ar dhliteanais scéime sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid atá in-aisghabhála ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail.

Léirítear sna ráitis airgeadais na sócmhainní agus na dliteanais, ar luach cóir, a eascraíonn ó oibleagáidí pinsin Choimisiún Forbartha an Iarthair agus as aon chistiú gaolmhar, agus aithnítear na costais a bhaineann le sochair phinsin a sholáthar sna tréimhsí cuntasáíochta inar thuill fostaithe iad. Déantar dliteanais na scéime sochar scoir a thomhas ar bhonn achtúireach agus leas á bhaint as modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa.

k) Breithiúnais agus Meastacháin Chuntasaíochta Criticiúla

Is gá bainistíocht a dhéanamh ar ullmhú na ráiteas airgeadais chun breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a dhéanann difear do na suimeanna a tugadh le fios le haghaidh sócmhainní agus dliteanas amhail dháta an chláir chomhardaithe agus na suimeanna a tugadh le fios le haghaidh ioncam agus costas i rith na bliana. Mar gheall ar chineál an mheastacháin, áfach, d'fhéadfadh torthaí iarbhir a bheith éagsúil ó na meastacháin siúd. D'imir na breithiúnais seo a leanas an tionchar ba shuntasá ar shuimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Sócmhainní Airgeadais Neamhthrádáilte

Cinntear luach na sócmhainní airgeadais nach bhfuil trádáilte i margaí gníomhacha trí úsáid a bhaint as teicnící luachála. Baineann Coimisiún Forbartha an Iarthair feidhm as breithiúnas nuair a bhíonn éagsúlacht mhodhanna á roghnú agus déanann sé toimhdí atá bunaithe go príomha ar shonraí infheicthe agus coinníollacha arb ann dóibh ag gach dáta tuairiscithe.

Bearnú iasachtaí

Déanann Coimisiún Forbartha an Iarthair athbhreithniú iomlán agus críochnúil ar a phunann iasachtaí ar fad ag gach dáta tuairiscithe chun cinneadh a dhéanamh maidir le cibé an bhfuil nó nach bhfuil fianaise oibiachtúil ann go bhfuil aon cheann dá chuid iasachtaí bearnaithe. Déantar iasachtaí a mheas ar bhonn iasacht ar iasacht. Déanfar foráil i ndáil le hiasachtaí lena mbaineann amhras suntasach agus fíor maidir le hinbhailitheacht an mhéid atá gan íoc. Ina theannta sin, más rud é, i rith na bliana, go bhfuil fianaise oibiachtúil ann go bhfuil aon iasacht aonair bearnaithe, aithneofar caillteanas sonrach.

Oibleagáid Sochair Scoir

Nuashonraítear na toimhdí atá faoi na luachálacha achtúireacha a ndéantar cinneadh orthu i dtaobh na suimeanna a aithnítear ráitis airgeadais (rátaí lascaine, rátaí méadaithe ar leibhéil chúitimh amach anseo, rátaí básmhaireachta agus treorátaí costas cúram sláinte) gach bliain bunaithe ar choinníollacha reatha geilleagracha, agus i dtaobh aon athruithe a thagann ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iarscoir.

Is féidir leis an méid seo a leanas tionchar a imirt ar na toimhdí:

- i. an ráta lascaine, athruithe ar ráta an toraidh ar bhannaí corparáideacha ardchaighdeán
- ii. leibhéil chúitimh amach anseo, coinníollacha margadh saothair amach anseo

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Notaí	2019 €	2019 €	2018 €	2018 €
2. Deontais an Oireachtais				
An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail (Vóta 33 Fo-Cheannnteideal E.5)		2,015,212		1,439,637
Ranníocaíochtaí Pinsin Fostaí		(52,907)		(45,462)
Deontas Oibriúcháin *			1,962,305	1,394,175
3. Ioncam an AE				
Ioncam an AE			906,573	766,502
Glacann CFI páirt i roinnt tionscadal ó chlár chistithe an AE, Clár Interreg an AE agus Clár an Fhorimill Thuaidh agus an Artach (FTA) de chuid Interreg an AE san áireamh. Go ginearálta, is féidir le comhpháirtithe atá lonnaithe i mBallstáit an AE ráta deontais a mhéid le 65% a chur i bhfeidhm agus is féidir le comhpháirtithe atá lonnaithe sna tíortha comhpháirtithe lasmuigh den AE ráta deontais a mhéid le 50-65% a chur i bhfeidhm, ag brath ar an tír. Faoi chúinsí eisceachtúla, is féidir leis an gCoiste Faireacháin ráta deontais níos airde a cheadú. Glacann CFI páirt sa chlár trí ranníocaíocht thart ar 35% de na costais a dhéanamh a bhaineann le gach tionscadal trí ranníocaíocht chomhchineáil de chuid phá chroífhóireann CFI, tuarastail agus ionsú chostais na hoifige a bhíonn i gceist i rith shaolré thionscadal.				
4. Ioncam Eile				
Ioncam Eile			6,265	64,214
			6,265	54,214
5. Ioncam Infheistíochta				
Ús iasachta a fuarthas			102,143	107,564
Díbhinní ar infheistíocht			0	0
Ús éarlaise a fuarthas/a gearradh			25,871	(8,313)
Táillí monatóireachta			39,250	32,025
			167,264	131,276
6 a. Costais Oibriúcháin Coimisiún Forbartha an Iarthair				
Tuarastail (ÁSPC fostóra san áireamh)			1,072,244	674,047
Taisteal agus Cothú - Foireann			80,793	57,501
Costais Phinsin	15A		317,093	319,538
Oiliúint agus Forbairt			28,753	31,944
Caidreamh Poiblí			24,880	1,582
Táillí Gairmiúla			251,858	112,397
Táillí Gairmiúla - Ciste Infheistíochta an Iarthair			10,447	22,205
Earcaíocht Foirne			20,221	27,240
Baill an Choimisiúin				
Taisteal agus Cothú			17,197	14,715
Táillí			35,910	35,910

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Notaí	2019 €	2019 €	2018 €	2018 €
Cruinnithe agus Seimineáir		21,030		4,674
Fo-choistí / Painéil Chomhairleacha an Choimisiúin				
Taisteal agus Cothú		4,576		3,400
Cló agus Dearadh		21,265		18,426
Costais Oifige		39,971		40,462
Solas agus Téamh		4,980		5,875
Deisiúcháin agus Cothabháil		8,528		9,188
Árachas		13,341		11,774
Táille Iniúchta		12,000		13,000
Cuntasaíocht agus Iniúcháireacht Inmheánach		27,921		29,554
Fógraíocht, Margaíocht agus Suibscríbhinní		58,417		99,150
Teileachumarsáid		22,886		23,884
Dímheas		26,384		14,021
Urraíocht agus Tionscadail		113,474		0
Ilghnéitheach		463		293
Íocaíochtaí comhpháirtithe		16,407		0
		2,251,039		1,770,780
Léirítear Pá agus Tuarastail dhíreacha don fhoireann ar conradh chun oibriú go hiomlán ar Thionscadail AE faoi chaiteachas ar Dheontais/Thionscadail AE. Gearrtar ranníocaíocht Choimisiún Forbartha an Iarthair le costais ghaolmhara €285,520 le haghaidh tionscadail AE ar na costais thuas.				
6 b. Costais Oibriúcháin – Deontais/Tionscadail AE				
Tuarastail (ÁSPC fostóra san áireamh)		112,019		203,861
Taisteal agus Cothú – Foireann		44,848		56,195
Táillí Gairmiúla		159,784		146,435
Earcaíocht Foirne		0		0
Cruinnithe agus Comhdhálacha		9,716		382
Clódóireacht		1,614		3,155
Promóisean agus Foilseacháin		0		1,485
Costais oifige		2,344		4,863
Cuir Chuige Réigiúnacha i leith Réitigh Fuinnimh In-Athnuaite Áitiúla a Spreagadh, íocaíoc		349,562		382,752
		679,887		799,128
Gearrtar Pá agus Tuarastail dhíreacha don fhoireann a oibríonn go hiomlán ar Thionscadail AE ar na ráitis airgeadais faoi Chaiteachas ar Thionscadail AE. Ionsúitear ranníocaíocht Choimisiún Forbartha an Iarthair le costais ghaolmhara i rith shaolré an tionscadail i gCostais Oibriúcháin Choimisiún Forbartha an Iarthair. Déantar éilimh a sceidealú ar bhonn sé mhí, ach d'fhéadfadh roinnt dátaí éilimh teacht aníos, áfach, lasmuigh den bhliain féilire agus tugtar faoi deara go nglacann sé idir dhá mhí dhéag agus ocht mí dhéag chun éilimh a phróiseáil agus ó na hagaí tionscanta éileamh faoi Chlár Cistithe an AE.				

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Notaí	2019 €	2019 €	2018 €	2018 €
6 c. An Príomhphearsanra Bainistíochta				
Is éard atá sa phríomhphearsanra bainistíochta i gCoimisiún Forbartha an Iarthair an POF agus baill an Choimisiúin. B'ionann an cúiteamh iomlán a íocadh leis an bpríomhphearsanra bainistíochta, táillí agus costais bhaill an Bhoird agus luach saothair iomlán an POF san áireamh, agus €151,180, (2018: €141,195).				
6 d. Costais Foirne				
Tuarastail (ÁSPC fostóra san áireamh)		1,113,961		949,641
Foireann Tacaíochta Shealadach (Seirbhísí Gairmiúla)		0		0
		1,113,961		949,641
2019 25 Full time equivalent (FTE) = 24.6 2018 18 Full time equivalent (FTE) = 16.9				

Déantar sochair ghearrthéarmacha fostaithe a sháraíonn €60,000 a chatagóiriú sna bandaí seo a leanas:

Banda Tuarastail (€) 2019	Líon Foirne	Banda Tuarastail (€) 2018	Líon Foirne
60,000 – 70,000	6	60,000 – 70,000	2
70,000 – 79,000	0	70,000 – 79,000	0
80,000 – 89,000	0	80,000 – 89,000	3
90,000 – 99,000	3	90,000 – 99,000	1*
* Ó Eanáir go Lúnasa 2018			

Nóta: Ar mhaithe leis an nochtadh seo, áirítear le sochair ghearrthéarmacha fostaithe maidir le seirbhísí a cuireadh ar fáil i rith na tréimhe tuairiscithe, tuarastail, liúntais ragoibre agus íocaíochtaí eile a rinneadh thar ceann an fhostait, ach ní áirítear ÁSPC fostóra leo.

	2019 Tuarastail	2019 Taisteal agus Cothú	2018 Tuarastail	2018 Taisteal agus Cothú
6 e. Tuarastail an POF				
An tUasal Ian Brannigan (POF Gníomhach agus Ceann Forbartha Réigiúnaí) Ón 16 Eanáir 2014 go dtí an 31 Lúnasa 2018	0	0	51,849	4,614
An tUasal Tomás Ó Síocháin	87,294	10,779	20,279	3,477

Socraítear scála tuarastail an POF ar leibhéal Príomhoifigigh sa Státseirbhís. Ní oibríonn Coimisiún Forbartha an Iarthair scéim dámhachtana a bhaineann le feidhmíocht. Ní dhearnadh aon íocaíochtaí bónaís leis na POFanna. Gnáthbhaill iad Tomás Ó Síocháin agus Ian Brannigan de scéim aoisliúntais Choimisiún Forbartha an Iarthair agus ní sháraíonn a dteidlíochtaí pinsin na teidlíochtaí caighdeánacha atá i scéim aoisliúntais le sochar sainithe na hearnála poiblí.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

6 f. Ranníocaíocht Aoisliúntais Bhreise (RAB)

Asbhaineadh €37,818 ón bhfoireann in 2019 tríd an tobhach pinsin (2018: €39,767) agus iocadh é leis an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail. Tiocfaidh an RAB in ionad na hasbhainte a bhaineann le pinsean (ABP) ar cuireadh deireadh leis ag deireadh 2018.

Bhí an ABP bunaithe ar luach saothair inchánach agus tá an RAB bunaithe ar luach saothair inphinsin amháin. Cé gur bheart sealadach é an ABP, ranníocaíocht bhuan é an ABP maidir le luach saothair inphinsin.

7. Athrú ar luach sócmhainní airgeadais	2019 €	2018 €
(Méadú)/Laghdú ar sholáthar in aghaidh iasachtaí	12,705	(64,775)
(Méadú)/Laghdú ar sholáthar in aghaidh cothromais	342,560	1,115,228
Athrangaíodh an meastachán agus díscríobhadh é in aghaidh infheistíochtaí agus iasachtaí	(743,313)	(1,105,000)
Méadú ar Luach Cóir Infheistíochtaí Cothromais	60,076	35,397,341
Méadú/(Laghdú) ar luach sócmhainní airgeadais	(327,972)	35,342,794
Cuirtear caillteanais réadaithe €671,091 (2018: gnóthachan €28.273M) san áireamh san Athrú ar Luach na sócmhainní airgeadais thuas a réadaíodh sa bhliain ó dhiúscairtí infheistíochtaí cothromais.		

8. Áitreabh

Tá Coimisiún Forbartha an Iarthair bunaithe i dTeach Diolúin, foirgneamh faoi úinéireacht Chomhairle Contae Ros Comáin agus atá á bhainistiú ag Oifig na nOibreacha Poiblí. Cuirtear an foirgneamh ar fáil saor ó chíos agus ní chuirtear aon soláthar san áireamh sna cuntais do chíos maidir leis an áitreabh seo.

9. Sócmhainní Seasta	2019 €	2018 €
Costas/Luacháil an 1 Eanáir	210,023	201,255
Breisiúcháin sa Bhliain	55,292	8,768
Diúscairtí	(87,598)	0
Iarmhéid an 31 Nollaig	177,717	210,023
Dímheas Carntha	197,846	183,825
Muirear don tréimhse	26,384	14,021
Diúscairtí	(87,598)	0
Iarmhéid an 31 Nollaig	136,632	197,846
Glanluach Leabhar an 31 Nollaig	41,085	12,177
Tá Daingneáin agus Feistis ar GLL €7,869 (2018: €914) agus Trealamh Riomhaire ar GLL €33,216, (2018: €11,263) san áireamh i Sócmhainní Seasta.		

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

10. Sócmhainní Airgeadais	Notaí	2019 €	2018 €
Infheistíochtaí Cothromais ar luach cóir	10a	13,661,823	13,960,953
Infheistíochtaí Cothromais (Costas/Lagú)	10a	9,056,175	7,963,306
Iasachtaí	10b	4,536,747	2,900,173
Ioncam ó tháillí	10c	392,173	352,923
Iarmhéid airgid thirim ar fáil lena n-athinfheistiú	10d	44,921,091	47,551,362
		72,568,009	72,728,717
10 a. Infheistíochtaí Cothromais Gan Luachan			
Costas			
Luach Tosaigh an 1 Eanáir		8,234,554	6,662,302
Breisiúcháin		2,134,219	3,403,988
Costas Diúscairtí		(1,480,242)	(1,831,736)
Cost an 31 Nollaig		8,888,531	8,234,554
Athluacháil			
Iarmhéid Tosaigh an 1 Eanáir		16,484,195	9,431,882
Aisiompú ar Dhíol		(262,875)	(28,345,028)
Gluaiseacht ar Athluachálacha		60,076	35,397,341
Iarmhéid an 31 Nollaig		16,281,396	16,484,195
Soláthar do laghdú			
Iarmhéid Tosaigh an 1 Eanáir		(2,794,490)	(3,909,718)
Aisiompú ar Dhíol		1,271,412	894,306
Gluaiseacht sa Soláthar		(928,851)	220,922
		(2,451,929)	(2,794,490)
Luacháil an 31 Nollaig		22,717,998	21,924,259

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

10 b. Iasachtaí	2019 €	2018 €
Costas		
Luach Tosaigh an 1 Eanáir	4,062,847	4,481,516
Breisiúcháin	2,307,348	339,000
Aisiocaíochtaí Iasachta	(671,331)	(757,669)
Discríobh	(12,148)	0
Costas an 31 Nollaig	5,686,716	4,062,847
Soláthar do Laghdú ar Luach / Athluachálacha		
Iarmhéid Tosaigh an 1 Eanáir	(1,162,674)	(1,097,899)
Gluaiseacht sa Soláthar/ Athluachálacha	12,705	(64,775)
Iarmhéid an 31 Nollaig	(1,149,969)	(1,162,674)
Luacháil an 31 Nollaig	4,536,747	2,900,173
Infhaighte laistigh de 12 mhí	436,298	579,480
Infhaighte i ndiaidh 12 mhí	5,250,418	3,483,367
10 c. Ioncam ó tháillí		
Ioncam ó tháillí an 1 Eanáir	352,923	320,898
Ioncam ó tháillí sa tréimhse	39,250	32,025
Úsáidte sa tréimhse		
Iarmhéid an 31 Nollaig	392,173	352,923
10 d. Iarmhéideanna airgid thirim ar fáil lena n-athinfheistiú		
Iarmhéideanna airgid thirim an 1 Eanáir	47,551,362	21,365,666
Diúscairtí cothromais/aisiocaíochtaí iasachta sa tréimhse	1,683,281	29,829,433
Suimeanna a athinfheistíodh i ngnáthscair/iasachtaí sa tréimhse	(4,313,553)	(3,643,737)
Iarmhéideanna airgid thirim an 31 Nollaig	44,921,091	47,551,362
Suimeanna a athinfheistíodh i gcothromas/iasachtaí sa tréimhse		
Ús iasachta	102,143	107,564
Dibhinní	0	0
Ús earlaise a fuarthas/a gearradh	25,871	(8,313)
Infheistíocht - breisiúcháin chothromais	(2,134,219)	(3,403,988)
Infheistíocht - breisiúcháin iasachta	(2,307,348)	(339,000)
	4,313,553	3,643,737

Bhí cistí ar luach €33,666 (2018: \$104,025/€90,598) agus €50,378 maidir le hinfeistíochtaí a dhiúscairt á gcoimeád ag tríú páirtithe in eascró thar ceann CFI ag an dáta tuairiscithe. I gcomhréir le beartas cuntasaíochta CFI, aithneofar na cistí seo nuair a fhaigheann CFI na cistí.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

11. Infháltais	2019 €	2018 €
Féichiúnaithe	2,690	0
Réamhíocaíochtaí	76,079	30,426
Deontais AE/Deontais NPP Infhaighte	409,112	274,211
	487,881	304,637
12. Earraí Iníoctha		
Creidiúnaithe agus Fabhruithe	260,118	185,018
Ioncam larchurtha	1,388,317	0
	1,648,435	185,018
Baineann ioncam larchurtha le réamhíocaíochtaí a fuarthas maidir le tionscadail a chistítear go leithligh a mhaoineann an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail, níor tabhaíodh aon chaiteachas faoi na tionscadail seo an 31 Nollaig 2019.		

13. An Cuntas Caipitil	2019 €	2019 €	2018 €	2018 €
Iarmhéid an 1 Eanáir		12,177		17,430
Aistriú chuig an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais:				
- Cistí a leithdháileadh chun Sócmhainní Seasta a éad	55,292		8,768	
- An méid a scaoileadh ar diúscairt	0		0	
- An méid a amúchadh ar aon dul le dímhéas sócmhaí	(26,384)		(14,021)	
		28,908		(5,253)
		41,085		12,177

14. Ceangaltais Amach Anseo - CII	2019 Equities €	2019 Loans €	2018 Equities €	2018 Loans €
Ceangaltais Tosaigh	4,342,331	485,555	4,201,819	125,000
Faomhadh	2,826,250	4,040,780	3,544,500	699,555
Saoradh	0	(267,000)	0	0
Íocaíochtaí amach	(2,134,219)	(2,307,348)	(3,403,988)	(339,000)
Ceangaltais Deiridh	5,034,362	1,951,987	4,342,331	485,555

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

15 Costais Sochair Scoir		
a) Anailís ar na costais iomlána sochair scoir a gearradh ar an Ráiteas ar loncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta	2019 €	2018 €
Costais na seirbhíse reatha	270,000	270,000
Ús ar dhliteanais na scéime sochar scoir	100,000	95,000
Ranníocaíochtaí fostaí	(52,907)	(45,462)
	317,093	319,538
b) Gluaiseacht ar ghlanóibleagáidí sochar scoir le linn na bliana airgeadais		
Glanoibleagáidí sochair scoir amhail an 1 Eanáir	(5,170,000)	(5,120,000)
Costais na seirbhíse reatha	(270,000)	(270,000)
Costais úis	(100,000)	(95,000)
Gnóthachan/(Caltrans) achtúireach	(1,431,000)	294,000
Pinsean a íocadh sa bhliain	21,000	21,000
Glanoibleagáidí sochair scoir an 31 Nollaig	(6,950,000)	(5,170,000)

c) Cistiú iarchurtha do shochair scoir

Aithníonn an Coimisiún na suimeanna seo mar shócmhainn a chomhfhreagraíonn don dliteanas iarchurtha neamhchistithe do shochair scoir ar bhonn na sraithe toimhdí a ndéantar cur síos orthu thuas, mar aon le líon imeachtaí roimhe seo. Áirítear leis na himeachtaí seo, an bonn reachtúil le bunú na scéime sochair scoir agus an beartas agus an cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair i dtaca le pinsin seirbhíse poiblí a chistiú, lena n-áirítear ranníocaíochtaí ag fostaíthe agus an próiseas bliantúil meastachán.

Níl aon fhianaise ag an gCoimisiún nach leanfaidh an beartas cistithe seo chun íoc as na suimeanna siúd faoi mar a bhíonn siad dlite i gcomhréir leis an gcleachtas reatha. Ba é seo a leanas an glanchistiú iarchurtha le haghaidh sochair scoir a aithnítear sa Ráiteas ar loncam agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta:

	2019 €	2018 €
Cistiú atá inghnóthaithe maidir le costais sochar scoir na bliana reatha	370,000	365,000
Deontas stáit a úsáideadh chun sochair scoir a íoc	(21,000)	(21,000)
	349,000	344,000

B'ionann an tsócmhainn chistithe iarchurtha le haghaidh sochair scoir amhail an 31 Nollaig 2019 agus €6.950M (2018: €5.170M).

d) Stair na n-oibleagáidí le sochar sainithe	2019 €	2018 €	2017 €	2016 €
Oibleagáidí le sochar sainithe	6,950,000	5,170,000	5,120,000	4,025,000
Caillteanais/gnóthachain) ó thaithí ar dhliteanais na scéime le sochar sainit	(1,431,000)	294,000	(835,000)	(138,000)
Céatadán dhliteanais an phlean	20.6%	-5.7%	-16.3%	3.4%

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

e) Cur síos ginearálta ar an scéim

Oibríonn Coimisiún Forbartha an Iarthair scéim aoisliúntais neamhchistithe le sochar sainithe don fhoireann. Íoctar teidlíochtaí aoisliúntais a thagann aníos faoin scéim as ioncam reatha agus gearrtar iad ar an Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coimeádta loncaim, glan ar ranníocaíochtaí aoisliúntais fostaí, sa bhliain ina mbíonn siad iníoctha.

Socrú pinsin tuarastail deiridh le sochar sainithe is ea an Scéim pinsin seo ina sainítear sochair agus ranníocaíochtaí agus tagairt á déanamh do rialacháin reatha na scéime "samhla" earnála poiblí. Soláthraíonn an Scéim pinsean (an t-ochtódú cuid sa bhliain seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtódú cuid sa bhliain seirbhíse) agus pinsin chéile agus leanaí. Is í gnáthaois scoir comhalta a mbreithlá 65 bliain, agus tá teidlíocht ag comhaltaí atá i gcomhaltaí ó thréimhse roimh 2004 dul ar scor gan laghdú achtúireach a chur i bhfeidhm ó aois 60. Tagann méadú ar phinsin atá á n-íoc (agus á n-iarchur) ar bhonn lánroghnach ar aon dul le boilsciú tuarastail ginearálta.

Le héifeacht ón 1 Eanáir 2013, déantar baill den Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair d'iontrálaithe nua. Cuireann seo sochair ar fáil bunaithe ar mheántuilleamh gairm bheatha athluacháilte agus déantar na sochair a athluacháil ar aon dul leis an bPraghasinnéacs Tomhaltóirí. Beidh aois scoir íosta na Scéime nasctha le haois an Phinsin Stáit.

Tá na torthaí a leagtar amach thíos bunaithe ar luacháil achtúireach ar na dlíteanais maidir le foireann fónaímh, ar scor agus iarchurtha an Choimisiúin amhail an 31 Nollaig 2019..

Thug achtúire neamhspleách cáilithe faoin luacháil seo ar mhaithe leis an gcaighdeán cuntasafíochta, Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais). Uimh. 102 (FRS 102).

Ba iad na príomhthoimhdí airgeadais a úsáideadh:

	2019 €	2018 €
Ráta an mhéadaithe ar thuarastail	2.25%	2.50%
Ráta an mhéadaithe ar shochair scoir atá á n-íoc	2.25%	2.50%
Ráta lascaíne	1.00%	1.85%
Ráta boilscithe	1.75%	1.75%
Meaníonchas saoil amach anseo		
Fear aois 65	21.5 years	21.4 years
Bean aois 65	23.9 years	23.8 years

16. Nochtadh Páirtí Ghaolmhair

Ghlac an Coimisiún le nósanna imeachta i gcomhréir leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú i dtaca le leasanna a nochtadh ag baill an Choimisiúin, agus cloíodh leis na nósanna imeachta seo sa bhliain 2019.

Ní raibh aon idirbhearta páirtí ghaolmhair ann sna blianta 2019 nó 2018.

17. Imeachtaí i ndiaidh an Dáta Tuairiscithe

D'imir scaipeadh COVID-19 tionchar trom ón 31 Nollaig 2019 ar go leor geilleagair áitiúla ar fud na cruinne. Níl an dara rogha ag gnólachtaí in go leor tíortha ach stop a chur le hoibríochtaí nó iad a theorannú ar feadh tréimhsí fada nó éiginnte ama. Tá bearta a ndeachthas ina mbun chun scaipeadh an víris a shrianadh, cosc ar thaisteal, coraintín, scaradh sóisialta, agus seirbhísí a dhúnadh nach seirbhísí bunriachtanacha iad san áireamh, ina gcúis le cur isteach suntasach ar ghnólachtaí ar fud an domhain, agus tá moilliú geilleagrach mar thoradh air seo. Tugadh luaineacht mhór agus lagú suntasach faoi deara sna stocmhargai domhanda freisin. D'fhreagair rialtais agus bainc cheannais trí idirghabháil airgeadaíochta agus fhioscach chun dálaí geilleagracha a chobhsú. Tá an cás ag teacht chun cinn ar luas chomh tapa sin gur deacair an tionchar féin atá á imirt aige ar an ngnó a dheimhniú. Mar sin féin, creideann an Coimisiún go bhfuil samhail ghnó dhaingean aige, agus le tacaíocht ár Máthair-Roinne, ár mbanc, ár soláthraithe agus ár bhfostaithe, beimid in ann déileáil leis

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

na dúshlán a chruthaíonn Covid-19. Measann an Coimisiún nach gá aon choigeartuithe ábhartha a dhéanamh ar luach anonn sócmhainní agus dlíteanas ag dáta an Chláir Chomhardaithe mar thoradh ar an bpaindéim seo. Níor tháinig aon eachtraí suntasacha eile aníos i ndiaidh dháta an Chláir Chomhardaithe ar gá iad a nochtadh laistigh de na ráitis airgeadais.

18. Gnóthas Leantach

Ullmhíodh na ráitis airgeadais ar bhonn gnóthas leantach a ghlacann leis go leanfaidh an Coimisiún ag oibriú leis don todhchaí intuartha. Braitheann bailíocht na toimhde seo ar chumas an Choimisiúin tacaíocht oibríochtúil leanúnach a fháil óna pháirtithe leasmhara i rith phaindéim COVID-19. Dá réir, rinneadh breithniú ar an tionchar a imríonn COVID-19 ar Infheistíochtaí CFI fad a bhí an measúnú luachála, na buiséid agus na réamh-mheastacháin ar shreabhadh airgid á ndéanamh. Tá an Coimisiún sásta, bunaithe ar na bearta seo, go leanfar leis an tacaíocht airgeadais agus oibríochtúil eile a theastaíonn a chur ar fáil agus creideann sé gur cuí, ar an ábhar sin, na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach.

19. Deontais ón AE

Úsáidtear cistí breise, carnaithe faoi Dheontais ón AE / NPP mar caipiteal oibre do Thograí an AE. Éilítear deontais sceidealaithe gach sé mhí ach tugtar faoi ndeara go mbíonn farasbarr sna cistí ar an mbonn gur idir dhá mhí dhéag agus ocht mí dhéag a thógann sé na h-éilimh a phróiseáil.

Forasbarr na bliana seo	226,686
Cúlchistí ar 1 Eanáir	51,414
Cúlchistí ar 31 Nollaig	278,100

20. Faomhadh na Ráitis Airgeadais

Rinne an Coimisiún na Ráitis Airgeadais seo a fhaomhadh chun eisithe ar an 15ú Nollaig 2020.

**WESTERN
DEVELOPMENT
COMMISSION**

Ag tacú le pobail chun fás, ag déanamh
infheistíocht i ngnólachtaí de réir a méide,
agus ag pleanáil le haghaidh fhorbairt
Réigiún an Iarthair amach anseo.

Teach Diolúin, Bealach an Doirín
Co. Ros Comáin, F45 WY26

Guthán: +353 (0)94 986 1441
Ríomhphost: info@wdc.ie

westerndevelopment.ie